

ነበር። ስለዚህ ሎብስ ከፈጣሪ አይበልጥምና አለባበስን በተመለከተ «ፈጣሪዬ ከኔ የሚሻው ነገር ምንድር ነው?» እያሉ በአግባቡ መመላለስ ይገባል።

ሰ. ሕይወት በእንቅስቃሴ የተሞላች ናት። ከቤት ለአንድ ዓላማ ብለሽ ከወጣሽ በኋላ እግረ መንገድሽን ቤተ ክርስቲያንም ሆነ ሌላ ቦታ መድረስ ያስፈልግሽ ይሆናል። ታዲያ አለባበስሽ ማንኛውንም ነገር ከማድረግ የማያገድሽ ሁለገብ እንዲሆን ለምን አትጥሪም? ለአንቺም ቢሆን እኮ የምታከብሪያቸውን ሰዎች ስታደና በእግዚአብሔር ፊት ለመቆም ወደ ቤተ ክርስቲያን ስትሄጂ በመሳቀቅ ከምታልቂ አንድ ፊቱን በእግዚአብሔርና በመልካም ሰዎች ዘንድ የተወደደ አንድ ወጥ የአለባበስ መንገድ ብትከተዱ መልካም ነው።

ሸ. ልብስ ስትለብሺ በእንቅስቃሴ ወቅት እንዴት እንደምትሆኒ አስቢ እንጂ እንደ ልብስ ማሳያ አሻንጉሊት ይመስል የሰቀሉብሽን ወይም ያምርብሻል ያሉሽን ሁሉ አትልብሺ። አንቺ እኮ! በመኪና ቁጭ ብለሽ የምትጓዢ፣ በቢሮ ቁጭ ብለሽ የምትጽፊ፣ አጎንብሰሽ የወደቀ የምታቀኚና ልብስ የምታጥቢ በአጠቃላይ በእንቅስቃሴ የተሞላ ሕይወት ያለሽ ፍጡር ነሽ። ታዲያ በነዚህ እንቅስቃሴዎችሽ ውስጥ አጭርና ጠባቂ ልብስ ብትለብሽ ለሌሎች እይታ የምታጋልጫቸውን ሕዋሳቶችሽንና ሊፈጠርብሽ የሚችለውን አንዳንድ መጥፎ ገጠመኝ ለምን አታስተውዪም። እኔ በግሌ አጭር ልብስ ለብሶ ማርዘም ላይቻል ሲጎትቱ ከመዋል ረጅሙን መርጦ መልበስ ይሻላል እላለሁ።

ቀ. አንዳንድ ወጣቶች ኋላ ቀር መስለው እንዳይታዩ በጣም አዲስ ከሆነው ፋሽን ጋር መራመድ እንደሚገባቸው አድርገው

ያስባሉ። ምን ጊዜም ከመጠን ያለፈ «ወግ አጥባቂ» በመሆንና በጣም «ዘመናዊ» በመሆን መካከል አንድ አማካይ ቦታ ይኖራል። ይህን መሀከለኛነት ከያዝሽ ሁል ጊዜ ጥሩ አለባበስ ይኖርሻል። በየጊዜው ለሚመጣው የፋሽን ለውጥ ተገዥ ከመሆንም ትድኛለሽ።

በተጨማሪም ስለ ፋሽን በጣም በመጨነቅሽ የምትጠቅሟው ማንን ነው? መልሱ ራስሽን ሳይሆን ፋሽኖችን የሚያቀርበውንና የሚያበረታታውን የንግዱን ዓለም ነው። እነርሱ አንድ ዋነኛ ዓላማ አላቸው፣ እርሱም ገንዘብ ማግኘት ነው። በእነርሱ ሥራ ውስጥ የሰይጣንን ሚና ከተመለከትሽ ደግሞ ዓላማው በብልሹ አለባበስ ምክንያት በዓለም ላይ የሥነ ምግባር ጉድለት እንዲንሰራ፣ ስለ እግዚአብሔር ማሰብ በቁሳዊ ነገር እንዲተካ ማድረግ ሆኖ ታገኝዋለሽ። ስለዚህ ሁልጊዜ ፋሽን ተከታይ ከሆንሽ አንቺ ምንም ሳትጠቀሟ ገንዘብሽን ጨምሮ የምታጫቸው ነገሮች በርካታ ናቸው።

በ. ስለራሳቸው በጣም የሚኮሩ ሰዎች ኩራታቸውን የሚያሳዩት ብዙ ጊዜ ስለ አለባበሳቸው ከመጠን በላይ በመጨነቅ ነው። በልብሳቸው ወይም ገመልካቸው ሁል ጊዜ «ሌሎችን አስንቀው» ለመታየት ይፈልጋሉ። ንህንንም ቅዱስ ዮሐንስ አፈ ወርቅ እንዲህ ሲል ገልጸታል፡- «ከመ ትዘነሪ መትትመክሒ በላዕለ ብዙኃት አንስት ነዳያት ወትትበዩ በቅድመ አዕይንቲሆን ወትምስዊ አልባቢሆን ወታድውዪ ነፍሳቲሆን ወትወስኪዮን ንዴተ በዲበ ንዴቶን» ይህም አንቺ ሴት አጊጠሽ መውጣት የምትፈልገው «ልብስ በሌላቸው በድሆች ላይ ልትመኪ፣ በፊታቸው ልትታበዱ፣ ልቡናቸውን በቅንአት እንደ ሰም ልታቀልፍ፣ ሰውነታቸውን

በቅንአት ልታሳምሚና በጋዘናቸው ላይ ኃዘን ልታመጪባቸው ወደሽ ነው እንጂ በሌላ ምክንያት አይደለም።» ማለት ነው። አንቺ ራስሽ «ዝንጥ» ያልሽ ጊዜ እንዲህ ዓይነት ስሜት ተሰምቶሽ አያውቅም? ተግባራዊ 28

ውድና ጌጠኛ ልብስ መልበስ ያከራሻል? ይህ የሚያከራሽና ከሌላው ሰው የበለጥሽ መስሎ የሚሰማሽ ከሆነ ሰነፍ ሴት ነሽ። አላዋቂ በመሆንሽም ታላዝኛለሽ እንጂ አታስጎመጂም። ምክንያቱም እንኳን ዐዋቂው የሰው ልጅ ይቅርና ፈረስና በቅሎ እንኳን የሰው ያህል ዕውቀት ሳይኖራቸው በጣም የሚደሰቱት ጌጣጌጥ አድርገውላቸው ከሚነዲቸው ይልቅ አራገፈው ሲያቀሉላቸው ነው። ስለዚህ ዐዋቂ የሚባል የሰው ልጅ ወርቁን ሐሩን በራሱ ቢሸከመው በወገቡ፣ በደረቱ፣ በእጁና በጣቱ ቢያጠልቀው በአንገቱም ቢያንጠ ለጥለው ሊያፍር እንጂ ሊኮራ አይገባውም ነበር።

ያደረገው የወርቅና የሐር ጌጥ ዕውቀትና ሕይወት የሌለው ፍጡር በመሆኑ ነው እንጂ ኩራት የሚገባው ለእርሱ ነበር። ለባሕርይው የማያሻው ነገር ከተጫነበት ሰው ይልቅ ጌጡ ቢከብር ምን ይደንቃል? በላዩ የተቀመጠበት ሳይኮራ ተሸካሚው የሰው ልጅ መኩራቱና መደሰቱ እጅግ የሚያሳዝንና ዐላዋቂነት ነው። ተመልካቾችም ስለዚህ ሽክም ምክንያት ሊያዝኑለት ሲገባቸው ቢቀኑበት ወይም ቢያከብሩት ቅዱስ ያዕቆብ ለወርቅና ለብር በመሳሳታቸው የነቀፋቸው ከንቱዎች ናቸውና አይመስሉም። ዐዋቂ ግን ሌላውን ባለው ወርቅና ብር ብዛት አያከብርም። ለራሱም ቢሆን በሀብቱ ብዛት እናደሚከበር አያሰብም አይቀበለውምም።

በሌላ አቅጣጫ ሰንመለከተው ደግሞ አንዳንድ ጊዜ ስለ ልብስ «ግድ የለሽ» መሆንም ኩራትን ወይም ራስ ወዳድነትን ሊያሳይ ይችላል። በአለባበሱ የተዘረከረከው ግለሰብ ስለ አለባበሱ ግድ የለሽ የሆነው በሰንፍና ምክንያት ሊሆን ቢችልም አለባበሱ በሌሎች ላይ ለሚያሳድረው ተጽዕኖ «ምን ቸገረኝ!» የሚል ዓይነት ዝንባሌ ያለው ሰው መሆኑን ሊጠቁም ይችላል።

ተ. እኛ ራሳችንን ከምንመለከተው በላይ ሌሎች ሰዎች ይመለከቱናል። ታዲያ ሌሎች ሲመለከቱን መልካም ነገር ከእኛ እንዲያገኙ መጣር የለብንምን? ይህም ስለ ስሜታቸው እንደምንጠ ነቀቅላቸው የሚያሳይ መሆን አለበት። ብዙ ክርስቲያኖች ግን ነገረ ሥራቸው በሙሉ ወዳጆቻቸው ስለራሳቸው በሚያስቡበት ጊዜ እንዲሸማቀቁ የሚያደርግ ነው። በዚህም ተግባራቸው «እያንዳንዳችን እንድናንጸው እርሱን ለመጥቀም ባልጀራችንን ደስ እናሰኝ» በማለት ሐዋርያው የተናገረውን ምክር ቀኑን ሙሉ ሲሸሩት ይውላሉ። ሮሜ 12:2

ቸ. አንቺ ሴት እስኪ ነፍሰሽን ትሕትና አስተምሪያት። ሁልጊዜ ደምቆና አሸብርቆ መታየት ብቻ ሳይሆን ተራና መናኛ ልብስን መልበስንም ተግመጂ። «ሞትን የምታለብሰና ወደ ሲኦል የምታወርድ አፍአዊ ጌጥን» ከልክ በላይ አትውደጂ። ይህ በነፍስ እንደ ማጌጥ በእግዚአብሔር ፊት አያከራሽምና። ለአፍአዊ ጌጥ የማትጓጓ ሴት ዘውድ ከደፋ ንጉሥ ትበልጣለች። እንዴት? ቢባል ሰው ሁሉ ለቀላቁስ ሲገዛ እሷ አትገዛምና።

ኃ. አንዳንድ ሰዎች ስለ አለባበስ ባይሰበክ ይመርጣሉ። ብዙዎች ደግሞ «ለምን ስለ ሌላ ነገር አታስተምሩም?» ከዚህ ይልቅ ብዙ

አንገብጋቢ ርእሰ ጉዳይ የለምን?» ይላሉ። እርግጥ ቅድሚያ የሚሰጠው ነገር ይኖር ይሆናል፤ ሆኖም የአለባበስ ጉዳይም በክርስትና ዐቢይ ነገር ነው። ያ ባይሆን ኖሮ ሐዋርያትም ሆኑ ሊቃውንት ስለ አለባበስ ብዙ ባልጻፉ ነበር። ይህ ጉዳይ ተራ ነው የምትደክሙ ከሆነ አለባበስን በማስተካከል ተራነቱን አንቺ ራስሽ አስቀድመሽ ማሳየት ይገባሃል። ካልሆነ በጉዳዩ በየጊዜው ላለመገሠጽ ብለሽ ትምህርቱን ማናናቅሽ አስተዋይ አያደርግሽም።

### አለባበስሽ ስለ አንቺ በደንብ ይናገራል!

አለባበስሽና ውጫዊ ቁመናሽ ከውስጥሽ ምን ዓይነት ሰው እንደ ሆንሽ መቶ በመቶ ባያስረዳም የቀረበ ግምት ለመስጠት ይረዳል። ሕፃን ሳለሽ አለባበስሽ ምን ዓይነት ሰው እንደሆንሽ ብዙም አይናገር ኖሮ ይሆናል። ልብሶችሽን የሚመርጡልሽና ፀጉሮሽንም የሚያበጥፉልሽ አሳዳጊዎችሽ ናቸውና። እያደግሽ ስትሄጂ ግን ልብስ ስለ መምረጥ፤ ስለ ፀጉር አያያዝና ስለመሳሰሉት የራስሽን ምርጫ እንድትከተዱ ይተውሃል። ከዚያ ወዲያ የራስሽ ምርጫ መታየት ጀመረ ማለት ነው። ስለዚህ ቁመናሽና አለባበስሽ በውስጥሽ ምን ዓይነት ሰው እንደሆንሽ ማንጸባረቅ ጀምሯል። እስኪ ይህን ጸባብ ገታ በማድረግ የሰውነትሽ አቋምና አለባበስሽ ስለ አንቺ ምን እንደሚናገር ለአፍታ ቆም ብለሽ አስቢው።

አለባበስሽ በእርግጥ ስለ አንቺ ስለሚናገር ከአንድ ዓይነት ቡድን ወይም ክፍል ጋር ያስመድብሃል። ብዙ ሺህ ዓመታት ወደኋላ መለስ ብለን ብንመለከት ይህንን እውነታ ከመጽሐፍ ቅዱስ እንረዳለን። ለምሳሌ በነገሥት መጽሐፍ ውስጥ የንጉሥ አካዝያስ መልእክተኞች እርሱ ከላካቸው በኋላ አንድ ዓይነት ሰው

ማግኘታቸውንና እርሱም በበኩሉ መልሶ መልእክት እንደላካቸው ተመልሰውም ለንጉሡ እንደተናገሩ ተጽፏል። ንጉሡም «የሰውየው መልክ ምን ይመስላል» ብሎ ጠየቃቸው አለባበሱን በገለጹለት ጊዜ ወዲያውኑ «ኤልያስ ነው» አለ። እንዴት ዐወቀው ቢሉ ኤልያስ ነቢያት የሚሉባቸውን ዓይነት ልብስ ይለብስ ስለነበረ ነው። 2ነገ1፥2-6

በእርግጥ በነቢይነት መታወቅ ክብር ያለው ነገር ነው። ይሁን እንጂ ቀጥሎ የሚጠቀሰው የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ምሳሌ አለባበስ አንድን ሰው በወራዳና በተነወረ ተግባርም ሊያሳውቀው እንደሚችል ያሳያል። የይሁዳ ምራት ትዕማር የፈለገቸውን ለማግኘት ዓላማ አድርጋ የመበለትነት ልብሷን አወለቀችና መሳናጸፊያና መሸፈኛ ለብሳ ከመንገድ ዳር ተቀመጠች። አማፒ ይሁዳ በዚያ መንገድ ሲያልፍ «ጋለሞታ መሰለችው ፊትዋን ሸፍና ነበርና» በማለት መጽሐፍ ቅዱስ ይተርካል። ትዕማርን አለባበሷ በጊዜው የነበሩትን ጋለሞታዎች አስመስሏት ነበር። ዘፍ38፥13-15

እንደ ቀድሞ ጊዜ ሁሉ ዛሬም ምንም እንኳን ያን ልብስ የሚሉባቸው ሰዎች የሚያደርጉትን ባናደርግና የሚያምኑትንም ባናምን አለባበሳችን ግን እንደ እነርሱ ከሆነ ከእነርሱ ጋር በአንድ ሊያስመድበን ይችላል። ሌሎች ከአለባበሳችን ተነሥተው ስለ እኛ እንዲህ በማሰባቸውና በመገመታቸው ልንፈርድባቸው እንችላለን? ሌሎች አሳባቸውን እንዲለውጡ ከማድረግና እኛ አለባበሳችንን ከማስተካከል የቱ ይቀላል? በቀላሉ ሲገለጽ አሳብን ከመቀየር ልብስን መቀየር አይቀልምን?

ልብስ የሕግ አስከባሪዎች (ፖሊሶች)፣ ፈሊጠኞችና የሥነ መንግሥት ሰዎች (ፖሊሲከኞች)፣ የእሳት አደጋ ተከላካዮች ወይም የሕክምና ባለሙያዎችና የወታደሮች ብቻ መሆኑ አይደለም። በረከስ ተግባር የተሰማሩ ሰዎችም በአለባበሳቸው ተለይተው ሊታወቁ ይችላሉ። ለምሳሌ፡- ብዙ ዝሙት አዳሪዎች የሚለብሱት አካልን የሚያጋልጥና ምንዝርን የሚያሳስብ ልብስ ይበልጥ ግልጽ በሆነ ሁኔታ የተሰማሩበትን ተግባር ያመለክታል። እንደ መልካሞቹ ሁሉ ግብረ ሰዶም ፈጻሚዎች፣ በዝርፊያ ተግባር የተሰማሩ ሰዎች፣ ወንበዴዎችና በልዩ ልዩ መጥፎ ተግባር የተሰማሩ ሰዎች ተለይተው የሚታወቁበትን የፋሽን ልብስ ይለብሳሉ። አንቺስ ከእነዚህ እንደ አንዱ ሆነሽ ለመታየት ትፈልጊያለሽ?

በማህበረሰቡ ዘንድ የሚነቀፍ ወይም መጥፎ ግብርን የሚያመለክት አለባበስ ብትከተይና ሥራ ለመቀጠር ወይም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መንፈሳዊ ተግባር ለማከናወን ወይም አንድ ዓይነት መንፈሳዊ አገልግሎት ለማግኘት በምትሞክረበት ጊዜ ችግር ቢያጋጥምሽ ልትደነቂ ይገባል? እርግጠኛ ነኝ አለባበስሽ ዘወትር ግብረ ገብነት ይጎደለው ከሆነ የዚህ ዓይነት አንድ አጋጣሚ ሳይኖርሽ አይቀርም። ግን በማን ፈረድሽ? በናቁሽ? በተጸዮሩሽ? መብትሽንና የመሰለሽን እንዳታደርጊ በከለክሎሽ፣ ባንጓጠጡሽና ፊት በነሡሽ ወይስ በራስሽ? እርግጥ ነው እንዲህ ማድረጋቸው ትክክል አይሆን ይሆናል ግን የችግሩ ዋና ምንጭ አንቺ መሆንሽን ለምን ትዘነጋዋለሽ?

በዚህ አንቀጽ ነውረኛ አለባበስ በእጅጉ ቢነቀፍና ስለአለባበስ ከልክ ያለፈ ጭንቀት እንደማያስፈልግ ቢጻፍም ስለ መልካም

የአለባበስ ልማድ ለማስተማር ነው እንጂ በጥቅሉ ልብስን ለመኮነን አይደለም። በተገቢው መንገድ ከሆነ አንዲት ሴት በአለባበሷ ብቻ ሳይሆን በቤት አያያዟና በኑሮዋ ሁሉ ጠንቃቃ መሆን ያስፈልጋታል። ቤቷን ንጹሕና ስንዱ አድርጎ መያዝ፣ በእንቅልፍ፣ በአመጋገብና በሥራ ወቅት ሰዓት አክባሪ መሆን፣ ለግልፍተኝነት፣ አክብሮት ለጎደለውና ለሻካራ ንግግር አለመሸነፍ ይኖርባታል። እንዲህ ባደረገች ቁጥር ጸጥታ፣ ከጸጸት የመዳን፣ የመረጋጋትና የአሸናፊነት ስሜት ይሰማታል። ይህም የሚያጋጥማትን ሌሎች የስሜት ጫናዎች ቀላል ለማድረግ ይረዳታል።

ሴት ልጅ ከአለባበሷ ጀምሮ ቸልተኛ፣ ሰነፍና ዝርክርክ ብትሆን ብዙ ልትጎዳ ትችላለች። ዝርክርክነት ቀላልና ብዙ ዋጋ የማያስወጣ ይመስላል። ይሁን እንጂ በሌሎች መንገዶች ብዙ ነገር ሊያስቀር ይችላል። አንዲት ሴት ልብሶቿ በውድ ዋጋ የተዘዙና የዘመኑን ፋሽን የተከተሉ ባይሆኑም ንጹሕና በሥርዓት የተያዙ ከሆኑ ጠንቃቃ መሆኗን ያሳያሉ። እንዲህ ከሆነ ሌሎች ሰዎች በይበልጥ ያከብሯታል፤ በእርሷም ላይ የበለጠ እምነት ያሳድራሉ።

አፍአዊ ጌጥን መውደድ «አምልኮ ጣዖት ነው!»

የሚባለው ለምንድር ነው?

መታበይ፣ መኩራራት፣ ማማረርና፣ ተስፋ መቁረጥን የመሳሰሉ ኃጢአቶች በሙሉ በአብዛኛው አፍአዊ ጌጽን ከመውደድ ይወለዳሉ። ሰዎች ይህን ሲያገኙ እንደሚከፋና ደስ እንደሚላቸው ሁሉ ያጡትም እንደ ሆነ በሕይወታቸው አንድ ታላቅ ነገርን እንዳጡ በመቁጠር ያለ መጠን ሲማረሩና ሲያዝኑ ይገኛሉ። አልፎ ተፈርሞ

በተገቢው መንገድ የሚሹትን አፋኦዊ ጌጽ ካላገኙ በመሰረቅ፣ በመዋሸትና ፍላጎታቸውን ሊያሟሉ ለሚችሉ ሀብታም ሰዎች በመገዛት ያሟሉታል። ይህ መገዛታቸው ልክ በማጣቱ ሐሳባቸው ይሟላላቸው ዘንድ ለዝሙት ከመንበርከክና ከመገደል አንሥቶ ለማንኛውም የኃጢአት ተግባር ወደ ኋላ አይመለሱም። ሊያገቡት የመረጡትንና ያጩትንም ሰው የጌጥ አምሮታቸውን ባለሟሟላቱ ብቻ እስከ መካድ የሚደርሱበት አጋጣሚ እጅግ ብዙ ነው። በዚህ ምክንያት አፍኦዊ ጌጽ መውደድን እንደ ጨካኝ ጌታ ስንቆጥረው ጌጽ ወዳጅዋን ሴት ደግሞ የሥጋና የዓለም ታማኝ ሎሌ እንሳታለን። ለምን ቢባል ጌጥ በመውደዱ ብቻ የማትፈልገውን ኃጢአት ሁሉ ትሠራለችና።

አንቺ ሴት እንደ ሌሎች ሴቶች ለማጌጥ አቅም በማጣትሽ ለምን ታዝኛለሽ? ፈጣሪሽ ለጌጣጌጥ በባርነት ከመገዛት ነጻ ሰላወጣሽ ታዝኛለሽን? አንድ ሰው መዝገቡን ተግተሽ አንድትጠብቂ ቢያዝሽ እጅግ ታዝኝ ነበር። ከዚህ ይልቅ ግን የጌጣጌጥሽን ጉዳይ ለመሟላት የምታደርገው ጥንቃቄና ዝግጅት ይከብዳል። ታዲያ ለጌጣጌጥ በመገዛት ራስሽን በጽኑ ማሠራያ ለምን ታሥረዋለሽ? ጠፍቶብሽ ከመደንገጥ፣ እዘረፋለሁ ከማለት፣ ግድ ለማያስፈልግ ነገር ከፍተኛ ባጀት ከመመደብ፣ ጊዜ ከማባከን፣ በጌጥ ምክንያት የሰው እጅ ከማየት፣ ወዘተ ነጻ እንደ መሆን ምንም አይገኝም። ማጌጫ አጣሽ ማለት ከእነዚህ ሁሉ ክፉ ነገሮች ነጻ ወጣሽ ማለት ነውና።

ጌጽ መውደድ ባርነት ብቻ ሳይሆን «ጣዖት አምልኮ»ም ነው። ነፍስ በጽኑ ፍቅር የታሠረችበት ከሆነ ሁሉም ነገር ወደ አምልኮት ይሄዳልና። ታዲያ አንቺ ያለ ጌጽ ምንም ነገር የማይሆንልሽ፣

ጌጥሽን ለጆችሽና አገልጋዮችሽ እንኳን ሊነኩት ሊያዩት የማታደርሻቸው ከሆነ፣ ለራስሽ እንኳን ልታጌጨበት የምትሳሽለት፣ ለሌላ ማዋሰማ ፈጽሞ የማይታሰብ ነገር ከሆነብሽ ከዚህ የበለጠ «ጣዖት አምልኮ» ከወዴት ይመጣል? በቀን ዐሥር ጊዜ ሣጥን ከፍተሽ የምትመለከቺው፣ ዕጣን የምታጥኝው፣ ሽቶ የምትቀቢው፣ አጥፈሽ የምትዘረገው፣ የምታናፍሽው፣ ብታውሺው እንኳን ጠ ባይሽን ዐውቀው «ያጅሪት ገንዘብ» እያሉ ያዋስሻቸው ሰዎች እንዳንቺ የሚጠነቀቁ ከሆነ ትንሽ ቢበላሽባቸው ደግሞ ጥፋታቸውን የማትታገሻቸው ከሆነ ያ ነገር ላንቺ «ጣዖት» ነው ቢባል ይበዛበታልን? በፍጹም አይበዛበትም። ምክንያቱም መምለኪያነ ጣዖታት (ጣዖታትን የሚያመልኩ ሰዎች) ጣዖትን እንደሚንከባከቡት አንቺም ጌጣጌጥሽን የምትንከባከቢው እንደነርሱ ነውና።

በተመሳሳይ መልኩ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ለአፍኦዊ ጌጽ የሚሳሉ ሰዎች ከጣዖት አምላኪ ጋር እንደሚቆጠሩ የቅዱስ ጳውሎስን ቃል ጠቅሶ ተናግሯል። «እስከ ንግረኒ ኢኮነሁ ርቱዕ ቃለ ሐዋሪያ ሶበ ይሰምዮ ለስሱዕ ከመ መምልኬ ጣዖት» ይህም ወደ አማርኛ ቢመለስ «እስኪ ንግረኝ ሐዋሪያው ጣዖት የሚያመልኩትን በነቀፈበት አንቀጽ «አው ዐማሂ (ዐመፀኛም ቢሆን)» ብሎ በምንዝር ጌጥ (በትውዝፍት) እና በፍቅረ ንዋይ የታሠሩትን ሰዎች አያይዞ መንቀፋ የሚገባ አይደለምን? ጣዖት አምላኪዎች ጣዖታትን እንደሚያከብሯቸው «ከማሁ እሉሂ ያከብሩ አልባሰ ወንዋዩ፣ እንዲሁ እነዚህም ልብስንና ገንዘብን ያከብራሉና» ማለት ነው። ተግሣጽ ዘዮሐ አፈ.20

እስራኤላዊያን ጭቃ በመርገጥ ኖራ በመውቀጥ ለግብፅ ገጥሞ  
 ይገዙ ነበር። እገቶቻችንም ርጉም ሰይጣንን ለማስደሰት ለአፋዊ  
 ጌጣጌጥ ብዙ ይጨነቃሉ። ከፈርዖን አገዛዝ ለአፋዊ ጌጣጌጥ  
 መገዛት ይከፋል። ያ ሥጋዊ ነውና፤ ለጌጣጌጥ መገዛት ግን በቀጥታ  
 ለዲያብሎስ መገዛት ነው። ሆኖም እግዚአብሔር የራሔልን ዕገባ  
 ተመልክቶ እስራኤላዊያንን እንደታደጋቸው እኛም ንስሐ ብንገባና  
 ስለ ኃጢአታችንም መሪር ዕገባን ብናነባ የነፍሳችንን ገዘን ተመልክቶ  
 ለቀላቁስ ከመገዛት ፈጣሪያችን ነጻ ያወጣናል። ዕገባችንን አይቶ  
 የሚልክልን ጸጋም ሊቁ «ይፌኑ ለነ ቃሎ ወረድኤቶ ወፈሪሆተ  
 ዚአሁ» እንዳለ «ቃሉን ትእዛዙን ፣ ረድኤቱን እርሱን መፍራትንና  
 ሰውን ማፈርን ያሳድርብናል እንጂ ፣ ሙሴና አሮንን አይደለም።»  
 በዚህ ጊዜ በግብፅ ከተመሰለች ኃጢአት ሙሉ በሙሉ ነጻ እንወጣለን  
 ፤ መልካምና ክፉንም ለይተን እናውቃለን።

## «ሴት የወንድ ልብስ አትልበስ» ሲል

### ምን ማለቱ ነው?

መጽሐፍ ቅዱስ «ሴት የወንድ ልብስ አትልበስ ወንድም  
 የሴትን ልብስ አይልበስ ይላል።» ዘፃ22፡5 ይህን የእግዚአብሔር  
 ቃል «ሴት ሱሪ አትልበስ ማለቱ ነው» በማለት የሚፈቱት  
 አንዳንዶች አሉ። ነገር ግን ይህ ቃል ምሥጢሩ ከዚህም በላይ ከፍ  
 የሚልና «ሴት ወንድነትን አትላበስ ወንድ ደግሞ ሴትነትን አይላበስ  
 ሁለቱም በተፈጠሩበት ጾታ ጸንተው ይገኙ» ማለትም ይሆናል።  
 ምክንያቱም ሴትነታቸውን የሚያማርሩ «ዘር ላቀብል» እስከ ማለት  
 የሚደርሱ እጅግ ብዙ «ወንዳ ገረድ» ሴቶች መኖራቸው ይታወቃል።

ከወንዶችም ደግሞ «ዘር ላቀብል፣ ላምጥ፣ ልውለድ» የሚሉ ወንዶች  
 በርካታ ናቸው። ይህ ጎዳና «በአምላካችን በእግዚአብሔር ዘንድ  
 የተጠላ ነውና» መጽሐፍ ቅዱስ ሴት የወንድን ወንድ ደግሞ የሴትን  
 ልብስ አይልበስ ማለቱ እውነት ነው። ዘፃ 22፡5

«ሴት የወንድ ልብስ አትልበስ» ሲል ሱሪ አትልበስ ማለቱ  
 ብቻ ከሆነ «ከሁለት ዓይነት ነገር (ቀለም) የተሠራ ልብስ አትልበስ»  
 ሲልስ ምን ማለቱ ነው? የሚል ጥያቄ ያስነሣል። እስኪ ገባቡን  
 ቆም አድርገውና ከላይ እስከ ታች የለበሰከው ልብስ ስንት ዓይነት  
 ነገር (ቀለም) እንዳለው ቁጠረው። ታዲያ ጌታ እግዚአብሔር  
 እንዲህ ያለው ይህን አለባበስህን ለመንቀፍ ነውን? አይደለም።  
 «ከሁለት ዓይነት ነገር (ቀለም) የተሠራ ልብስ አትልበስ» ማለቱ  
 ሁለት ዓይነት ሰብእና አትላበስ። በተጨማሪም «በአንድ ራስ ሁለት  
 ምላስ» እንደሚባለው ቃሉና ሐሳቡ ተለዋዋጭ የሆነ ሁለት ዓይነት  
 ሰው አትሁን ማለቱ ነው። ይህን የመሰለ «ከተልባ እግርና ከበግ ጠ  
 ጉር በአንድነት የተሠራ ልብስ አትልበስ» የሚል ትእዛዝም አለ።  
 ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስ አርእስትና ጎዳጉ እየታየ በሚገባ ይተረጎማል  
 እንጂ በዘፈቀደ የሚነገር አይደለምና መጠንቀቅ ይሻል። ዘፃ22፡11፤  
 ዘሌ19፡19

ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል በዚህ መልኩ በመተርጎሙ ጠባብ  
 አመለካከት ያላቸው እጅግ በጣም በርካታ ሴቶች ሱሪ ለመልበስ  
 መግቢያ ያገኙ ይመስላቸው ይሆናል። ምክንያቱም አብዛኞቹ ሴቶች  
 «ሴት የወንድ ልብስ አትልበስ» የሚለውን ቃል የሚረዱት ሴት  
 «ሱሪ መልበስ አይገባትም» እንደሚል ብቻ አድርገው በመሆኑ ነው።  
 ከዚህ ቀደም «ሱሪ» የማይለብሱ ሆነው ይህን ትርጓሜ በማወቃቸው

ብቻ «ሱሪ» ለመልበስ የሚነሣሁ ሴቶች እውነት አይነገረን ከተነገረን ግን ዋ! የሚል ዓላማ አንግቦ ሰልፍ የሚወጣን ሰነፍ ሰው ይመስላሉ።

ከላይ የተጠቀሰው ቃል ትርጓሜውን በዚህ መልኩ በግልጽ ማስቀመጥ ያስፈልገበት ምክንያት የቃሉን ምሥጢራዊ ፍቺ ባለማወቅ ብዙዎች «ሱሪ» በሚለብሱ ሴቶች ላይ ያላቸው አመልካከት የተዛባ በመሆኑ አመለካከታቸውን ለማረም እንዲችሉ ነው። እንዲህ ዓይነት ሰዎች ፍርድና ትችት ስለሚያበዙ የእነርሱን አስተሳሰብ ለመገሰጽ ትርጓሜው ተጻፈ እንጂ ሴቶች ሱሪ ይልበሱ ለማለት እንዳልሆነ ልብ ማለት ይገባል። አሁንም ቢሆን ሴቶች ሱሪ አለመልበሳቸው በብዙ መንገድ ጠቃሚ መሆኑንና የመልካም ማንነታቸው መገለጫ መሆኑን መዘንጋት የለባቸውም። በማህበረሰባችን ዘንድ ሱሪ የወንዶች ልብስ መሆኑ በአብዛኛው ሰው ዘንድ ታምኖ ሳለ ሴቶች ሱሪ ቢለብሱ አርአያን መለወጥ ስለሆነ ስሕተት ከመሆኑም ባሻገር ተረማማጅ (ተለዋዋጭ) ዐመልንና ባሉበት ነገር ያለመወሰንን ሁኔታ የሚያመለክት ነው።

### ሴቶች «ሱሪ» መልበስ ይችላሉ?

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ ወንድና ስለ ሴት አለባበስ ብዙ መግለጫዎች አሉ። ለምሳሌ ከወንዶች አልባሳት ተርታ ከተጠቀሱት ውስጥ መታጠቂያ፣ መደረቢያ፣ መሳናጸፊያ፣ ሰናፊል፣ ቀሚስ፣ እጅ ጠባብ፣ ካባና ድግ ይገኙበታል። 1ሳሙ.18፡4፣2፡19፣ ጳጌ3፡21፣ ምሳ31፡24፣ ዮሐ19፡23፣ ኢሳ7፡21 በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተጠቀሱት የሴቶች አልባሳት መካከል ደግሞ የሚከተሉት ይገኙበታል። እነርሱም፡ ልግም በገላ፣ መታጠቂያ፣ መሳናጸፊያ፣ ራስ ማሠራያ፣ ቀጸላና ዓይነ ርግብ ናቸው። ኢሳ3፡20-24

«ሱሪ» ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለወንዶች ይልቁንም ለካህናት ብቻ ተጠቅሶ እናገኘዋለን። ዘጸ39፡29 ያም ቢሆን በተለይ በሀገራችን አብዛኛው ማህበረ ሰብእ «ሱሪ»ን ያለ አንዳች ተደራቢ ነገር መልበስ የወንዶች መደበኛ አለባበስ አድርጎ መቀበሉን ማረጋገጫ አያስፈልገውም። ስለዚህ ተገቢ ያልሆነን አለባበስ መርምሮ እንኳን «ሱሪ» ይቅርና ቀሚስም ቢሆን አለመልበስ ለሴቶች የተገባ ነው። ወንዶችም ቢሆኑ ሱሪ ስለ ሆነ ብቻ ሳይሆን በልዩ ልዩ መንገድ መዝኖ ሊያደርጉት የማይገባ ከሆነ መተው ይጠበቅባቸዋል።

በተረፈ ሴቶች «ሱሪ» መልበሱን ካልተውት ሲብስ ነው እንጂ «ሱሪ» በመሆኑ ብቻ ለባሾቹን ከመተቸት መተው ይመረጣል። እንዲህ የተባለው «ሴቶች ሱሪ መልበስ አይተጫም» በማለት ተስፋ ከመቀረጥ የመነጨ ሳይሆን «ሱሪ» መልበስ እጅግም የሚነቅፋት ነገር ባለመሆኑ ነው። ምክንያቱም አንደኛ አርአያን መለወጥ ከሚለው ምሥጢር ከመነሣት ካልሆነ በቀር «ሱሪ» በመሆኑ ብቻ «ሱሪ» መልበስን ለመንቀፍ በቂ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት አይኖረንም። ሁለተኛ ሁሉም ሳይሆኑ አንዳንድ ሴቶች ሱሪ የሚለብሱበት የጤና መታወክን ጨምሮ አፍን የሚያሰገዝ በቂ ምክንያት አላቸው። ሦስተኛ ደግሞ መሠረት በሌለው ነገር ለመተቸት መሞከር የሚጎዳው የሚለብሱትን ሳይሆን ሐሜተኞቹንና እንተቻለን ባዮቹን በመሆኑ ነው።

### ስለ መጋጌጫ ነገሮች ምን ይባላል?

ሰዎች ልብስ የሚለብሱት በዋናነት ለውነታቸውን ለመሸፈን ቢሆንም በሌላ ዘንድ አምሮ ለመታየት መርጦ መልበስም ብዙ ዘመን ተቆጥሮለታል። የጥንት ዕብራውያን የሚጠቅቀውን ሁሉ ለመማረክ

አዘወትረው ሽቶ ይቀቡ፤ ቅባቶችንና መኪያዎችን ይጠቀሙ እንደ ነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይመሰክራል።

ሆኖም በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ የሚያመጣቸውን ነገር ማድረግ የሚፈልጉ ወጣት ሴቶች ዋና ጌጣቸው «በእግዚአብሔር ፊት ዋጋው እጅግ የከበረ የዋህና ዝግተኛ መንፈስ» መሆን አለበት። በተጨማሪም ምንም ነገር ቢሆን በልክና እጅግ ባልተጋነነ መልኩ መሆን እንዳለበት አለመዘንጋት ይጠቅማል። ቅዱስ ጳውሎስ «ነገርን ሁሉ በልክ» እንድናደርግ መክርናል። 2ጢሞ4:5

ሌላው ወጣት ሴቶች ሁሉ ማወቅ ያለባቸው ከጥቅማቸው ይልቅ ጉዳታቸው እንደሚያመዝን ነው። መዋቢያ ቅባቶች ጥሩውን ደም ግባት ሊያበላሹ ወይም መልክ ጥፋነትን የባሰ መጥፎ ሊያደርጉት ይችላሉ። በተጨማሪም መጋጫ ቅባቶች ከማላመር በስተጀርባ የሚበልጠውን የተፈጥሮ የወጣትነትን የፊት ጥራት፣ ወዝንና ቁንጅናን የሚደብቅና የሚያበላሽ ጎጂ ጎን አላቸው።

ልጃገረዶች በመዋቢያ ቅባቶች ያለ ልክ መጠቀማቸው ወደ ደካማ ጎናቸው ትኩረትን ከመሳብ ያለፈ ጠቀሜታ የለውም። በተጨማሪም እንዲህ ማድረጋቸው በአንድ በኩል በሌሎች ዘንድ በመጥፎ እንዲተረጎምባቸው ሊያደረግ በሌላ በኩል ደግሞ ከጊዜ በኋላ በውጫዊ መልካቸው ባስተዋወቁት ወይም ባሳዩት ርካሽ አምላል ጠባያቸው እንዲቀረጽ ተፅዕኖ ሊያደርግባቸው ይችላል።

ኩል፣ ቅባት፣ የጥፍርና የፀጉር ቀለም፣ እንሰሰላና የመሳሰሉትን ነገሮች በሚመለከት እንዲጠቀምባቸው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጠቀሱ ነገሮች ባይኖሩም ጥሩ ጥሩ መመሪያዎች ግን ተስጥተዋል። ሌሎች ቅዱሳት አዋልድ መጽሐፍትም የሚሻለውን

መንገድ ሳይጠቁሙ አላለፉም። ለምሳሌ፡- የመልክዓ ማርያም ደራሲ ድንግል ማርያምን ሲያወድሱ «ሰላም ለአጽኖረ እግርኪ ዘኢፈቀዳ ለሥርጋዌ ጥምዓታተ ጎምር ምድራዊ» ብለዋል። ትርጓሜው «እንሰሰላ መሞትና ሌላ ምድራዊ ጌጥን ላልፈቀዱ የእግር ጥፍሮችሽ ሰላምታ ይገባል» ማለት ሲሆን ይህም አፍአዊ ጌጣጌጥን አለመሻት የሚያስመሰግን ቁጥብነትና ግብረ ገብነት በሆኑን ያስረዳል። ስለዚህ ልጃገረዶች ይህን በተመለከተ ሚዛናዊ ሆኖ መገኘት ይኖርባቸዋል። (መልክዐ ማርያም)

መጋጫን በተመለከተ ወላጆች ለልጆቻቸው ተጨማሪ መመሪያዎች የማወጣት ተገቢ የወላጅነት መብት አላቸው። አንድ ቤት ባለቤቶችን ከሚወክለው በላይ ልጆች ወላጆችን ይወክላሉ። በወላጆቻቸው ስም ይጠራሉና። ስለዚህ ልጆች የሚሠሩት ሥራ በሙሉ አሳዳጊዎቻቸው ምን ዓይነት ስብእና እንዳላቸው ሊናገር ይችላል። ከሁሉም በላይ ግን ክርስቲያን ነን እስካሉ ድረስ በስሙ የተጠሩበትን ኢየሱስ ክርስቶስንም ይወክላሉ። ስለሆነም ወጣቶች «አለባበሴና የሰውነቴ አቋም ከወላጆቼ ክብርና ማንነት ይልቁንም ከክርስቲያንነቴ ጋር ይስማማልን?» በማለት ራሳቸውን መጠየቅ አለባቸው። አንድ ቤት ፈርሶና ተላልፎ ቢታይ ባለቤቱን እንደሚያስነቅፍ የክርስቲያኖች ሕይወት ቤተ ክርስቲያንንና ወላጆቻቸውን ሊያስነቅፍ ይችላል። የሰንበት ትምህርት ቤት ወጣቶች አባል ለሆኑበት ሰንበት ትምህርት ቤት ደንብና ሥርዓት ተገዢ ቢሆኑና ባያምፁ እጅግ ተጠቃሚ ይሆናሉ። አንዳንድ ሰንበት ትምህርት ቤቶች ስለ አለባበስና ስለመሳሰሉት ሥነ ምግባራት ደንብ እንዳላቸው የታወቀ ነው።

ክብርና ስርዓት ፀጉር አያያዝ እንዴት ነው?

ፀጉርን ማሳመር የሚችሉ ብዙ የፀጉር አያያዝ ዘዴዎች አሉ። ከእነዚያም ውስጥ ክርስቲያኖች ሊቀበሉት የማይገባ የፀጉር አያያዝ መንገድ አይጠፋምና መጠንቀቅ ያስፈልጋል። ለፀጉር አሠራር ደግሞ ማንኛውንም መንገድ ብክተል ምን አለበት? ማለት ጥሩ አይደለም። የሰው የልቦና ክፋት ከልክ ያለፈና ለመንፈሳዊነት ተግራሪ የሆነ የፀጉር አያያዝን አስከትሏል። ስለዚህ ሐዋርያት በተለያዩ ስፍራ ስለ ፀጉር አያያዝ የሚበጅ መመሪያ አስተላልፈዋል።

ለምሳሌ፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስና ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ ክርስቲያን ሴቶች ከልክ እንዲያልፉ ወይም ለፀጉር አያያዝ ከመጠን ያለፈ ትኩረት እንዳይሰጡ መምከር አስፈላጊ ሆኖ ስላገኙት «ለእናንተ ጠጉርን በመሸረብና ወርቅኝ በማንጠልጠል ወይም ልብስን በመጎናጸፍ በውጭ የሆነ ሽልማት አይሁላችሁ» በማለት ተመሳሳይነት ያለውን መልእክት ጽፈዋል። 1ጴጥ3፡3፣ 1ጢሞ2፡10

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንደ ተናገረው ለሴት «ፀጉርዋ መጎናጸፊያ ሊሆን ተስጥቶአታል» 1ቆሮ11፡15 ስለዚህ ፀጉሯን ማስረዘም ተገቢ ነገር ነው። ፀጉሯን «መቁረጥ ወይም መላጨት የሚያሳፍር» መስሎ ካልተሰማት መቁረጥ ወይም መላጨት መብቷ ነው። ፀጉሯን ካስረዘመች ግን በጸሎት ጊዜ «ራሷን ትሸፍን» ወይም ትከናነብ። 1ቆሮ11፡6

ስለ ወንድ ግን «ወንድ ፀጉሩን ቢያስረዝም ነውር እንዲሆንበት፡ ሴት ግን ጠጉርዋን ብታስረዝም ክብር እንዲሆንላት ተፈጥሮ እንኳን አያስተምራችሁምን?» በማለት ቅዱስ ጳውሎስ

ተናግሯልና ወንድ ፀጉሩን ማስረዘም አይገባውም። ሠለስቱ ምዕትም ስለ ፀጉር በተናገሩበት በፍትሐ ነገሥት «ኢታስተርኢ ስእርተክ በአፍኦ» ብለዋል። ይህም «ፀጉርህን ስበህ እስክታየው ድረስ አታሳድገው» ማለት ነው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ስለላት ስለ ነበረበትና አይሁድም ስለ እርሱ ያላቸውን የተዛባ አመለካከት አስተካክለው ሥርዓትና ሕግ አከባሪ መሆኑን እንዲያውቁ ለማድረግ ሁለት ጊዜ ፀጉሩን ተላጭቷል። የሐዋ21፡24፣ 18፡18 ሠለስቱ ምዕት ከዚህ ተነሥተው ወንዶች ይልቁኑም ካህናት ፀጉራቸውን እንዳያሳድጉ ሥርዓት ሠርተዋል።

ቅዱስ ጳውሎስ ስለላት ስለነበረበት ተላጨ እንጂ ተላጨ፤ ወይም ጸጉራችሁን አሳጥሩ የሚል ሥርዓት የለም ማለት አይገባም። በእርግጥ ቅዱስ ጳውሎስ የተላጨው ለትሩፋት ብሎ ነው። ምክንያቱ ስለላት የነበረ ቢሆንም «የቅዱስ ጳውሎስ ሥራ ሥርዓት ለመሆን አያንስም።» በማለት አበው ሠለስቱ ምዕት ወንዶች ፀጉራቸውን እንዳያስረዝሙ ሥርዓት አድርገው ጠቅሰውታል።

ወንዶች ይልቁኑም ካህናት ፀጉራቸውን አያሳድጉ የሚለው ትእዛዝ ናዝሬውያንን አይመለከትም። በመጽሐፍ ቅዱስ እንደ መልክ ጼዴቅ፣ ሶምሶን፣ ነቢዩ ኤልያስና መጥምቁ ዮሐንስን የመሳሰሉት ናዝሬውያን ጸጉራቸውን አይላጩም ነበር። ዘጉ6፡5፣ መሳ13፡5

ወንዶች ፀጉራችንን እንድናሳጥረው ብቻ ሳይሆን በምናሳጥረበት ጊዜም ጋሜ፣ ቁንጮ እያልን ጌጥና ልዩ ልዩ ቅርጽ እንዳናወጣ ታዘናል። አበው «ወኢትላድግ ሳዕሌክ ሥርጋዊ እም

ጸጉረ ርእስክ» ተብላዋል። ይኸም «በፀጉርህ ላይ ጌጥ አትተው» ማለት ነው።

በሐዋርያት ዘመን የነበሩ ሴቶች ረጅም ፀጉራቸውን በመጠቀም እንደ ስጋጃ በመሥራትና ለጣዖት በመጋረድ ለባዕድ አምልኮ እስከ መጠቀም ድርሰው ነበር። ይህ የሚያሳየው ፀጉር ተገቢ ላልሆነ ልዩ ልዩ አላማ ሊውል መቻሉን ነው። ስለዚህ ወንዶች ፀጉራቸውን በማስረዘም ትኩረት ለመሳብና ለልዩ ልዩ ዓላማ ቢጠቀሙበት መጨረሻቸው ላያምር ይችላል።

አቤሴሌም የተባለው የንጉሥ ዳዊት ልጅ ቆንጆ መልኩን ፀጉሩን ከማስረዘም ጋር አስተባብሮ የብዙዎችን ቀልብ ለመሳብ ችሎ ነበር። ይህንኑ ማራኪነት ደግሞ የገዛ አባቱን ከዙፋኑ ለማባረርና ብዙ ድምፅ ለማግኘት ተጠትሞበታል። ሙከራው ለጊዜው የተሳካለት ቢመስልም በመጨረሻ ግን መጥፊያው የሆነው ወደ ያስረዘመው የራሱ ፀጉር ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ የአቤሴሌምን አሟሟት እንዲህ ይተርክዋል። «አቤሴሌም በበቅሎ ተቀምጦ ነበር ፣ በቅሎውም ብዙ ቅርንጫፍ ባለው ከታላቅ ዛፍ በታች ገባ፣ ራሱም (ፀጉሩም) በዛፉ ተያዘ ፣ በሰማይና በምድር መካከል ተንጠለጠለ። ... ኢዮአብም ... ሦስት ጦሮች በእጁ ወስደ፣ አቤሴሌምም ገና በዛፍ ላይ ተንጠለጠለ ሕያው ሳለ በልቡ ላይ ተከላቸው ፀሥሩም የኢዮአብ ጋሻ ጃግሬዎች ከበቡት አቤሴሌምንም መትተው ገደሉት።» 2ሳሙ-18:9-15

ከዚህ መንፈሳዊ ታሪክ በመነሣት ወጣት ወንዶችና ሴቶች ስለ ፀጉራቸው በሚገባ ማሰብና ሥርዓት ባለው መልኩ መያዝ ይኖርባቸዋል። ከዚህ አልፎ ግን ከዘመኑ ፋሽን ጋር እንደፈለጉ ፀጉራቸውን ቢለዋውጡ በጎበረተሰብ ዘንድ በብልሹ ስም ከመታወቅ

አንሥቶ በልዩ ልዩ መንገድ ሳይጎዱበት አይቀርም። እንደ አለባበስ ሁሉ የፀጉር አያያዝም ስለማንነት አፍ አውጥቶ ይናገራልና።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «ሁሉ በእናንተ ዘንድ በአግባብና በሥርዓት ይሁን» በማለት መክሮናል። በክርስትና ሥርዓት የሌለው ነገር የለም። ነገር ግን አንዳንዶች ስለ አመጋገብ፣ አለባበስ፣ ፀጉር አበጣጠርና የመሳሰሉ ነገሮች የተሠሩትን ሥርዓቶችና መመሪያዎች ሲመለከቱ በሥርዓት መኖርን ያልለመዱ ከሆነ ነጻነት እንደማጣት፣ መብትን እንደመገፈፍና ብዙ አማራጮች እንደማጣት አድርገው ይቆጥሩት ይሆናል። ነገር ግን በመንፈሳዊ ዓይን ለሚመለከተው ደግሞ ምልክታው የተገላበጠሽ ነው። ክርስቲያኖች በሥርዓት እየኖሩ ነገር ግን ስለ ፀጉር አበጣጠርና ስለ አለባበስ እጅግ ብዙ ከሥርዓት ውጭ ያልሆነ አማራጭ እንዳለ ያውቃሉ። ጥያቄውንም የመንፈሳዊነት እንጂ የመብት ጉዳይ አለመሆኑን ይረዳል። ምክንያቱም ለፈጣሪ ስለ መገዛቱ ንቆ በመተው እንጂ እንደ ክርስቲያኖች ነጻ ፍጥረት ሊኖር እንደማይችል ያስተውላሉና።

ወጣቶች በሙሉ ለማንኛውም ነገር ከመንፈሳዊነት ሳይናወጹ ሊያገኙት የሚችሉት ብዙ አማራጭ መኖሩን ማወቅ ይገባቸዋል። ይልቁንም ብዙ ነገሮች በዓይነትም ሆነ በመጠን በብዛት በሚገኙበት በዚህ ዘመን የክርስትና ጎዳና ጠባብ አይደሉትም። እንደ ዓለማዊ ነገሮች ሁሉ መንፈሳዊ ነገሮችም መሠረታቸውን ሳይለቁ ዘመናዊና ምቹ ሆነው በቀላሉ እንደሚገኙ ከማንም የተሠወረ አይደለም። ልዩነቱ የምርጫ ጉዳይ ብቻ ነው። ስለዚህ መንፈሳዊነት የኑሮ አማራጮችን ያጠባል ማለት አሮጌ አስተሳሰብና ጊዜ ያለፈበት ስለሆነ በዘመናዊ አስተሳሰብ መለወጥ አለበት።

ስለ «መልክ» ሊኖር የሚገባ ተገቢ አመለካከት!

በከረዳነት ወቅት የሚከሰቱ አካላዊ ለውጦች የስሜት ለውጦችን ሊያስከትሉ ይችላሉ። አንዲት ልጃገረድ አንድ ጊዜ በኃይልና በብርታት የተሞላች ጤናማ ወጣት የሆነች ይመስላትና በሌላ ቅጽበት ደግሞ ድክምክም ብላ ፍጹም ጤና እንደሌላት እንደሚሰማት ሁሉ ስለማንኛውም ነገር የሚሰማት ስሜትም በዚያው ልክ በጣም ተለዋዋጭ ሊሆንባት ይችላል። ከዚህ የተነሳ ብዙ ብሩህና የደስታ ወቅቶች በትካሄና በተስፋ መቁረጥ ተሞልተው ይታያል። አሁን የወደደችውን ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ያለ ምንም ተጠቃሽ ምክንያት መሰልቶትና መጥላት ትጀምራለች። በዚህ ምክንያት የወሰነቻቸው ውሳኔዎችና የወሰደቻቸው እርምጃዎች የማይሸር ጸጸት ሊያስከትሉባት ይችላሉ።

በዚህ ተለዋዋጭ ስሜት ላይ ነገሮች በሙሉ በሽማግሌ መወርወሪያ ፍጥነት የሚቀየሩበት ዘመናዊው የኢንዱስትሪ ዓለም ሲጨመርበት ወጣት ልጃገረዶችን ለከፍተኛ ጭንቀትና ግራ መጋባት ሊዳርጓቸው ይችላሉ። በእርግጥ ጤናማ መሆኗንና ወደፊት ምን ዓይነት ሰው እንደሚወጣት ሊያሳስባት ይችላል። በዚህ ያለመረጋጋት ሁኔታ በቀላሉ ላለመሸነፍ ብዙ ብቸኛና ዝምተኛ ወይም በጣም ትምክህተኛና እኔ ያልኩት ብቻ ይሁን ማለት አያዋጧትም።

ወጣት ልጃገረዶች ስለመልካቸው መሳሳትና መጨነቃቸው ከዘመነ ሔዋን ጀምሮ እንደ ነበር በመጻሕፍት ተገልጧል። ይሁን እንጂ የሴቶች ጠቅላላ የወደፊት ሕይወት በመልክ ላይ የተመረከዘ ይመስል ስለ ፊትና ቀመና ከመጠን በላይ መጨነቅ አይገባም። በዙሪያሽ የሚገኙና በብዙ መንገድ የምትቀረጹባቸውን ታላላቅ ሰዎች

አስተውለሽ ተመልከቻቸው። አብዛኞቹ ተራ መልክ ያላቸው አይደሉምን? ስለዚህ ወደፊት ለሚኖርሽ ደስተኛ ኑሮ እውነተኛ ቁልፉ የቀመና ማራኪነት አለመሆኑን ለምን አታስተውዩም?

አካላዊ ውበትን የተላበስሽ ልጃገረድም ብትሆኒም ሐቁ ከዚህ አይዘልም። ብዙ ቆንጆ ሴቶች በጣም ከንቱና ይልቁኑም የብልግና ኑሮ የሚኖሩ ሆነው እንደቀሩ መገንዘብ ይኖርብሻል። ይህ ኑሮ ጎዘንና «ምነው ባልተፈጠርኩ?» የሚያሰኝ ጸጸት የሞላበት እንደሆነ ግልጽ ነው። መልክ ጥፋ ሴት ከሆንሽ ብታስተውዩው ብዙ ቆንጆ ሴቶች ሕይወታቸው መና የቀረበት ፈተና ላንቺ እንደቀረልሽ ትረጃለሽ።

ውስጣዊ ማንነት እንጂ ውጫዊ ቀመና ከንቱና ጠፊ መሆኑን ማወቅ ካታተሽ ምንም ቆንጆ ብትሆኒ ትልቅ ጥበብ ካሉሻል ማለት ነው። በዓለም አስቀያሚ ፍጥረት የሚባለው ደግሞ ጥበብ የጎደለው ነው። መጽሐፍ ቅዱስ «የወርቅ ቀለበት በእሪያ አፍንጫ እንደሆነ ከጥበብ የተለየች ቆንጆ ሴትም እንዲሁ ናት» ይላል። ምሳሌ 11፥22 በተጨማሪም «ውበት ሐሰት ነው፤ ደም ግባትም ከንቱ ነው፤ እግዚአብሔርን የምትፈራ ሴት ግን እርሷ ትመሰገናለች» የሚል ቃል ይገኛል። ምሳሌ 31፥30 አንቺ ምን ያህል እግዚአብሔርን ትፈረዋለሽ? በየታሸና በቀመናሽ ምን ያህል ደስተኛ ነሽ? ያለሽን ሕዋሳት በሙሉ እግዚአብሔር ባለብት ሁኔታ ዐውቆ እንደሰጠሽ አስበሽ በደስታ ተቀብለሻል? እንዲህ ከሆነ በጣም ቆንጆ ሴት ነሽ ማለት ነዋ!

## ምዕራፍ ዐሥር

### ወጣቶችና ትምህርት

ትምህርት ዕድሜን አይወስንም። ለመማር ፍላጎት ያለው ሰው ሁሉ ለመማር ይችላል። ወጣቶች ግን ከሁሉ ይልቅ ባገኙት አጋጣሚ ተጠቅመው መማር ይኖርባቸዋል። ምክንያቱም ወጣትነት በሁሉም አቅጣጫ ለትምህርት ምቹ ወቅት ስለሆነ ነው።

በወጣትነት ዘመን ሰውነት እየጠነከረ የመሄዱን ያህል አእምሮም እየሰፋና እየዳበረ ይሄዳል። መጽሐፍ ስለ ወጣቶች ሲናገር «በሠላሳ ዘመን ናሳ ይመላል አእምሮ ይደላደላል» ይላል። (ሕዝቅኤል ትርጓሜ) ከዚህ ትርጓሜ ወጣትነት በራስ ቅል ውስጥ የሚገኝ የዕውቀት መገኛ (አንገሱ) ወደ መጨረሻ የእድገት ደረጃው የሚደርስበት ጊዜ መሆኑን እንረዳለን። ስለዚህ ወጣቶች ለመማር ፈቃደኛ ከሆኑ ለማወቅ የተመቻቸ ተፈጥሮ አላቸው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «ልጅ ሳለሁ እንደ ልጅ እናገር ነበር፤ እንደ ልጅም አስብ ነበር፤ እንደ ልጅም እቆጥር ነበር፤ ጎልማሳ ሆኜ ግን የልጅነትን ጠባይ ሽራአለሁ።» በማለት የተናገረው ቃል በልጅነት ዘመን ያለው ዐላዋቂነት በጎልማስነት ዘመን እንደሚሻርና በወጣትነት ዘመን አእምሮ እንደሚዳብር ያስረዳል። 1ቆሮ13:11 ይህ የዳበረ የወጣቶች አእምሮ ደግሞ የትምህርት ሂደትን ቀላል ያደርገላቸዋል።

መጽሐፍ ጳድቃንን ከዕውቀት አንጻር በወጣት ሲመስላቸው ኃጥአንን ደግሞ በሕፃናት ይመስላቸዋል። ሕፃናት ፍትፍትና እሳት ለይተው እንደሚያውቁ ኃጥአንም ክፉና በጎን ለይተው በማወቅ

አይሠሩም። ወጣቶች ግን ክፉና ደግን ለይተው እንደሚያውቁ ጳድቃንም ጽድቅና ኃጢአትን ለይተው በማወቅ ይሠራሉ። ስለዚህ ወጣቶች ከዕውቀት አንጻር በጳድቃን ተመስለዋል። (ምሳ1:4 ትርጓሜ)

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅም ሥርዓተ መንግሥተ ሰማያትን በተናገረበት አንቀጽ «ሕፃናት ተወልደው እስከ ሰባትና አሥራ ሁለት ዓመታቸው ድረስ የሚያውቁት ዕውቀት ጳድቃን ከበቁ በኋላ እንደሚያውቁት ዕውቀት ነው። እስከ ሃያና ሠላሳ ዓመታቸው የሚያውቁት ዕውቀት ጳድቃን ከሞቱ በኋላ በገነት እንደሚያውቁት ዕውቀት ነው። እስከ ዓርባና ሃምሳ ዓመታቸው የሚያውቁት ዕውቀት ደግሞ ጳድቃን መንግሥተ ሰማያት ገብተው እንደሚያውቁት ዕውቀት ነው።» በማለት በሃያዎቹና በሠላሳዎቹ ውስጥ የሚገኙ ወጣቶች ከዕውቀት አንጻር በሞት ለሄዱና በገነት ላሉ ጳድቃን ምሳሌ እንደሚሆኑ አስረድቷል። (ዮሐ.አፈ.ተግ.8)

ይህ የወጣቶች ለጳድቃን ምሳሌ መሆን ወጣቶች ብሩህ አእምሮ እንዳላቸው የሚያመለክት ነው። «ቀን ሳለ በብርሃን መመላለስ» ይሉሃል በወጣትነት መማር ነው። ወጣትነት ብሩህ ወቅት ነው። ኃላፊነቶች ያልበዙበት ሰው በመሆኑ ያለህን ነጻነት ለመማር ተጠቀምበት። ራስህን ጊዜው ባልሆነ የተቃራኒ ጾታ ግንኙነት ውስጥ ሳታስገባ ለመማር ጥረት አድርግ። በተጨማሪም ሌሎች ልዩ ልዩ ሱሶችና ልማዶች የወጣትነት ብሩህ አእምሮህን በእጉል ተስፋ እንደሚያጨልሙብህ አትጠራጠር።

ምንም እንኳን ሁሉም ወጣቶች ተመሳሳይ ዕድል ባይኖራቸው በሀገራችን ብዙ ወጣቶች ወላጆችና ትልልቅ ሰዎች ያሉባቸው ዓይነት ኃላፊነት የለባቸውም። እንዲያውም አብዛኞቹ ወጣቶች በቤተሰቦቻቸው

ትክሻ እየኖሩ እንክብካቤ የሚደረግላቸውና «የሚጠሩ» ናቸው። ስለዚህ እነዚህ ወጣቶች ከብዙ ኃላፊነት ነጻ መሆናቸውን ዐውቀው ዕድላቸውን ቢጠቀሙበት ለመማርና ዕውቀት ለመሰብሰብ ሰፊ ጊዜ ይኖራቸዋል። ሆኖም አብዛኞቹ ወጣቶች ያን ያህል ሰፊ ጊዜ እንደነበራቸው የሚያስተውሉት ጊዜው ካለፈ በኋላና ለመጠቀም የማይችሉበት ሁኔታ ውስጥ ሊገኙ መሆኑ እጅግ ያስቆጫቸዋል።

ትምህርት ትግልን ይጠይቃል። መታገሉን ብትሰለች ከትግሉ በኋላ የምታገኘውን ዘለቂታዊ ጥቅም ታጣለህ። ስለዚህ ወጣት ከሆንክ ኋላ የምትቆጭበትና ከሰው የምታንስበት ጫወታና መዝናናት አታሎክ ከመማር አትቦዝን። ለጊዜያዊ ደስታ ብለህ ዘለቂታዊ ጥቅምን ለምን ታጣለህ? መዝናናትና መደሰት ድሮም ነበሩ፤ የሚያልቁ ነገሮች አይደሉምና ወደፊትም ይኖራሉ። ስለዚህ በሌላ ጊዜ የምትደርሰባቸው እነዚህ ነገሮች እንዳያዘናጉህ ተጠንቀቅ። የወደፊት የሥጋህና የነፍስህ ዕጣ ምን ሊሆን እንደሚችል ከወዲሁ በጥንቃቄ አስብበት። ነቢዩ ኢሳይያስ «ወይስ ወሬ ማስተዋልን ለማን ይሰጣል?» ብሏልና ከወራነት ለማያልፉ ነገሮች እየጓጓህ ትምህርትን ቸል አትበል። ኢሳ28፡9

ጠቢቡ ሰሎሞን ታካች ሰው ብትልከው «አንበሳ በመንገድ አለ» ይላል በማለት እንደተናገረው ላለ መማር ምክንያት አታብዛ። ምክንያት የሚያልቅ ነገር አይደለም። ለምንም ነገር ምክንያት ሊቀርብ ይችላል። ከዚያ ይልቅ ለሰው የሚያዋጣው ምክንያትን በብርታት አሸንፎ ጠንክሮ መማር ነው። ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ ቀዳማዊ አንዱን ወጣት ያለ ሥራ ስላየት «ልጄ ለምን አትማርም?» ቢሉት እርሱም «አባታችን፡- ምን በልቼ?» በማለት መለሰላቸው። ብፁዕነታቸውም

ምክንያታችንት እንደማይጠቅም በሚያስረዳ ቃል «ታዲያ አሁን እየደነቆርህ ያለኸው ምን እየበላህ ነው?» በማለት መለሱለት ይባላል።

ላለመማር የትምህርት ፖሊሲን፣ መምህራንን፣ ወላጆችን (ቤተሰብን)፣ ጾታን፣ የሥራ ጫናን፣ የጤና ሁኔታንና የመሳሰሉትን መኮነን ለማንም አልጠቀመም። የተሻለው መንገድ በራስ በኩል ያሉትን ድክመቶች አስወግዶ ተገቢውን ጥረት ማድረግ ብቻ ነው። ጥሮ በመማር መጠቀም እንጂ ቁጭ ብሎ ሌላውን ማማትና መተቸት ዐዋቂነት አይደለም። ስለዚህ በቅቻለህ ሁሉ ጠንክረህ ተማር ከዐቅምህ በላይ የሆነውን ደግሞ ፈቃዱን አታውቅምና ለፈጣሪህ ተወው።

እንኳን ከጨዋታና ከመዝናናት ይቅርና ከሥራም ቢሆን መቅደም ያለበት ትምህርት ነው። ዕውቀት ያልደገፈው ሥራ መሠረት እንደሌለው ቤት ነውና። ሥራ ያለህም ሰው ብትሆን የየዕለት መሠረታዊ ፍጆታህን ካገኘህ በኋላ ሐሳብህ ወደ ትምህርት ይሁን። ከተግባረ ሥጋም ሆነ ከተግባረ ነፍስ መቅደም ያለበት መማር ነውና።

በራስ አነሣሽነት ከትምህርት ይልቅ ዋዛ ፈዛዛንና በልምድ የሚገኝ ዕለታዊ ተግባርን የመረጠ ሰው የኋላ ኋላ የሚያዝንበትና የሚያፍርበት ነገር ሳያጋጥመው አይቀርም። ጠቢቡ ሰሎሞን ትምህርትን በልዩ ልዩ ምክንያት ሳይማር የቀረ ሰው ዘግየት ብሎ የሚለማውን ስሜት እንዲህ በማለት ይገልጻል፡- «በመጨረሻም ሥጋህና ሰውነትህ በጠፋ ጊዜ ታለቅሳለህ፤ ትላለህም፡ እንዴት ትምህርትን ጠላሁ ልቤም ዘለፋን ናቀ! የአስተማሪዎቼንም ቃል አልሰማሁም፤ ጆሮቼንም ወደ አስተማሪዎቼ አላዘነበልሁም።» ምሳ5፡11-13

ይልቁንም ለመማር የሚያስችል ሁኔታ ተመቻችቶ ሳለ ለመሥራትና ንብረት ለማካበት መሸቀዳም የከበረች ጥበብን ዋጋ ማሳጣት ነው። ከገንዘብ ተግባር ይበልጣልና። ተግባር ደግሞ ጥበብም ትምህርትም ነው። ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስ «ተግባሩን እንጂ ብርን አትቀበሉ። ከምዝምዝ ወርቅም ይልቅ ዕውቀትን ተቀበሉ። ጥበብ ከቀይ ዕንቁ ትበልጣለችና የከበረ ነገር ሁሉ አይተካከላትም።» ምሳ8፡10-11 በማለት ትምህርት በገንዘብ እንደማይለካ ምስክርነቱን ይሰጣል። ሲራ6፡18-37

የትምህርት ዓይነቶች

ሐዋርያው ቅዱስ ያዕቆብ ምድራዊና ሰማያዊ፣ ሥጋዊና መንፈሳዊ በማለት ጥበብን በሁለት በመክፈል ጽፏል። ስለምድራዊ ጥበብ ሲናገር፡- «ይህ ጥበብ ከላይ የሚወርድ አይደለም፣ ነገር ግን የምድር ነው፣ የሥጋም ነው» በማለት ሲገልጸው ሰማያዊውን ጥበብ ደግሞ «ላይኛይቱ ጥበብ ግን በመጀመሪያ ንጽሕት ናች፣ በኋላም ታራቂ፣ ገር፣ እሺ ባይ፣ ምሕረትና በጎ ፍሬ የሞላባት፣ ጥርጥርና ግብዝነት የሌለባት ናት።» በማለት ይገልጻል። ያዕ3፡15(17) ጥበብ ለሁለት ወገን ተከፈለች ማለት ትምህርትም ለሁለት ይከፈላል። ምክንያቱም ጥበብ የሚገኝ ከትምህርት ነውና።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ደግሞ ትምህርትን ትምህርተ ክርስቶስና ትምህርተ ሰብእ (የሰው ትምህርት) በማለት ለሁለት ክፍል አስረድቷል። ይህም «እንደ ክርስቶስ ትምህርት ሳይሆን፣ እንደ ሰው ወገን እንደ ዓላማዊ እንደ መጀመሪያ ትምህርት ባለ በፍልስፍና በከንቱም መታለል ማንም እንዳይማርካችሁ ተጠበቁ።» ባለው ይታወቃል። ቆላ2፡8

ስለዚህ መንፈሳዊውን ትምህርት የክርስቶስ ትምህርት፣ መንፈሳዊ፣ የቤተክህነት፣ ሰማያዊ፣ ጥንታዊ በማለት ስንጠራው ዘመናዊውን ትምህርት ደግሞ ዓለማዊ፣ ምድራዊ፣ ሰብአዊ፣ ወግ፣ ፍልስፍና፣ ሥጋዊ ትምህርት በማለት ልንጠራው እንችላለን።

ከዚህ ክርስቲያን የጸሎት መጻሕፍት መካከል አንዱ የሆነው መስተብቁዕ መንፈሳዊውን ትምህርት «የመለኮት ትምህርት» በማለት ይጠራዋል። «ወሲሲ ልብ በመለኮት ትምህርት ወበለብዎ ዘእምነቤከ» ፍቺውም «በመለኮት ትምህርት ልቡናችንን መግብ፣ ከአንተ ዘንድ የሚገኘውንም ማስተዋል» ማለት ነው። (መስተብቁዕ በእንተ ዝናማት)

በአሁኑ ጊዜ ሥጋዊውን ትምህርት በሀገራችን ለማዳረስ ኃላፊነት የተሰጠው ክፍል በሚኒስቴሮች መሥሪያ ቤት የትምህርት ሚኒስቴር ሲሆን እውነተኛውን መንፈሳዊ ትምህርት ለዓለም እንድታዳርስ ከጌታችን ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ሙሉ ኃላፊነትና ትዕዛዝ የተቀበለች ቤተ ክርስቲያን ናት። ይሁን እንጂ ቤተ ክርስቲያን በሀገራችን ለመንፈሳዊውም ሆነ ለሥጋዊው ትምህርት መሠረት እንደ መሆኗ መጠን ዘመናዊውንም ትምህርት በሀገራችን ከማስፋፋት የጠነኙበት ጊዜ የለም።

በሀራችን በኢትዮጵያ ዘመናዊ ትምህርት በማይታወቅበት ጊዜ እንኳን ቤተክርስቲያን መንፈሳዊ ትምህርቷን በአስደናቂ መልኩ ቀርጿ ከፍልስፍና (ከዘመናዊ ጥበብ) ጋር ጉን ለጉን ስታስተምር ቆይታለች። ከዚህም በተጨማሪ ለሀገርና ለአህጉር መከራና የሆነ ብቁ ፊደል ቀርጿ ማስረከቧ ሳያንሳት የፊደላቱን ምሥጢር፣ መልክና ቅርጽ በማስለየት እስከዛሬ ድረስ ግንባር ቀደም ሚና እየተጫወተች ነው። ይህን ሁሉ

የመረመረ ሰው ቤተ ክርስቲያን ለመንፈሳዊ ትምህርት ብቻ ሳይሆን ለሥጋዊ ትምህርት መሠረት መሆኗን ለማወቅ አይቸገርም፡፡

ሕንፃ ከማነጽ፣ ፍትሕት ከመፍታት፣ ከማጥመቅ፣ ከመቀደስ ይልቅ ቀዳሚው የቤተ ክርስቲያን ተልዕኮ ማስተማር ነው፡፡ ማስተማርና ማሳመን ከሌለ እነዚህ ምሥጢራት በሙሉ ላላመነ ሰው የሚፈጸሙ አይደሉምና፡፡ እንዲያውም ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተችው በትምህርት ወንጌል ነው፡፡ «ሊቀ ማኅበር» የሚባል ኢየሱስ ክርስቶስ ሁለትም ሦስትም ሆነን በምንሰበሰብበት ጊዜ በመካከላችን ይገኛል፡፡ «ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁል ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ፡፡» ማቴ28፡20፤18፡20 በማለት ከቃል ኪዳን ጋራ ቤተ ክርስቲያን በትምህርት ወንጌል እንድትመሠረት የፈቀደ ራሱ ነውና፡፡

ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ማስተማር የዘወትር ሥራዋ ነው፡፡ ትምህርቷም የሕይወት ትምህርት ነው፡፡ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ «እናት አባት ልጆቻቸውን የእነርሱ ለማድረግ ቢፈልጉ ለቤተ ክርስቲያን ይስጡ፡፡ ከደግ በቀር ክፉ ነገር አታስተምራቸውምና፡፡» በማለት የቤተ ክርስቲያን ትምህርት ለልጆች ያለውን ጠቀሜታ አስረድቷል፡፡

የትምህርት ወንጌልን አገልግሎት ቸል በማለት ለሌሎች መንፈሳዊ አገልግሎቶች ቅድሚያ የሚሰጡ የቤተ ክርስቲያን አካላት ዚኖሩ ዋናውን ጉዳይ ቸል ስላሉ ከዚህ ቀጥሎ ባለው የወንጌል ቃል ይገሠጻሉ፡፡ «በሕግ ያለውን ዋና ነገር ስለምትተዉ፣ ወዮላችሁ፣ ሌላውን ሳትተዉ ይህንን ልታደርጉ ይገባችሁ ነበር፡፡ እናንተ ዕውሮች መረዎች፣ ትንንን የምታጠሩ ግመልንም የምትውጡ፡፡» ማቴ23፡23-

24 ዋናው የቤተ ክርስቲያን ተልዕኮ መንፈሳዊ ትምህርት ማስተማር ነውና፡፡

ከቤተ ክርስቲያን ባሻገር ወላጆች ልጆቻቸውን «በተግሣጽና በምክር» የማሳደግ ኃላፊነት አለባቸው፡፡ ኤፌ6፡4 ሠለስቱ ምዕትም በሃይማኖት አበው «ለልጆችህ አርምሞንና ጸጥታን አስተምራቸው፣ ሰነፍ አትሁን፡፡» በማለት ወላጆችን መክረዋል፡፡ ልጆቻቸውን የማያስተምሩ ወላጆች ቅጣት እንደሚገባቸው ቅዱስ ባስልዮስ «ልጆችን መልካም ትምህርት ከማስተማር ቸል የሚሉ ወላጆች በሌላ በኩል ለልጆቻቸው ደግ ቢሆኑ በዚህ ብቻ ሊቀጡ ያስፈልጋቸዋል» በማለት ተናግሯል፡፡

አስቀድሞ እንደተገለጸው ሥጋዊና መንፈሳዊ ጥበባት በምድራችን ይገኛሉ፡፡ ሁለቱም በአቀራረባቸው፣ በዓላማቸውና በሚሰጡት ጠቀሜታ እጅግ ይለያያሉ፡፡ አንዳንድ ጊዜ የሚስማሙበት የጋራ ነጥብ ሲኖራቸው ብዙ ጊዜ ደግሞ እጅግ የሚቃረኑበት ቦታ አለ፡፡ ታዲያ ሰው አስቀድሞ መማር የሚኖርበት የትኛውን ትምህርት ነው?

### የትኛው ይቅደም?

በዚህ ዘመን ለሚከሰቱ ልዩ ልዩ ወንጀሎች መበራከት መንሥኤው የዕውቀት ማነስ ሳይሆን የግብረ ገብነት መጉደል ነው፡፡ ይህንን ችግር በመጠኑም ቢሆን መንግሥት የተረዳው ይመስላል፡፡ ምክንያቱም እንደ ድርጅት ሁሉ ዛሬም በየትምህርት ቤቱ የሥነ ዜጋ ትምህርት (ሲቪክ ኤጁኬሽን) እና የሥነ ምግባር ትምህርት መስጠት ተጀምሯል፡፡ ይህም ቢሆን እግዚአብሔርን መፍራት አያሳድርምና ብቻውን ዓላማውን ሊመታ አይችልም፡፡

ሰው ሁሉ የመልካም ሥነ ምግባር ባለቤት እንዲሆን በመጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ይኖርበታል። እግዚአብሔርን መፍራት የሚገኘው ደግሞ ከመንፈሳዊ ትምህርት ነው። ቅዱስ ዳዊት «ልጆቼ ኑ ስሙን እግዚአብሔርን መፍራት አስተምራችኋለሁ» መዝ33፥11 በማለት የተናገረው ቃል ለዚህ ምስክር ነው። «ከእኛ ወይን ከኩርንችትም በለስ» እንደሚለቀም ሁሉ ሰው ሁሉ እግዚአብሔርን እንዲፈራ ለማድረግ ዓላማ ይዞ ያልተቀረጸ ትምህርት ሁሉ እግዚአብሔርን ስለመፍራት ሊያስተምር አይችልም። ስለዚህ በጥሩ ሥነ ምግባር ተከትኩቶ ለማደግ አስቀድሞ መንፈሳዊ ትምህርትን መማር ይገባል። «የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው» ምሳ1፥7፤ መዝ110፥10

መንፈሳዊ ትምህርት እንደ ራት ሲሆን ሥጋዊ ትምህርት ግን እንደ ዳረጎት ነው። ከእራትና ከዳረጎት ዳረጎትን የሚመርጥ ማንም የለም። ዳረጎት እራት አይሆንምና። እንደዚሁም ሁሉ ጊዜያዊ እንጂ ዘላለማዊ ጥቅም የሌላት ሥጋዊ ጥበብ ከመንፈሳዊ ጥበብ መቅደም የለባትም። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ማንኛውም ሰው በሕይወት ዘመኑ ማስቀደም ያለበት ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ለመግባት የሚረዳውን ነገር መሆን እንዳለበት ሲገልጽ «አስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥት ጽድቁንም ፈልጉ ይህም ሁሉ ይጨመርላችኋል» በማለት ተናግሯል። ማቴ6፥33

ሠለስቱ ምዕተ ልጆችና ወጣቶች አስቀድመው ምን መማር እንዳለባቸው በትእዛዝ መልክ እንዲህ ብለዋል፡- «ቅድመ መሀርዎሙ ለውሉድክሙ መጽሐፈ ሲራክ ወሰሉሞን ወመዝሙረ ዳዊት» ይህም «አስቀድማችሁ ለልጆቻችሁ የሲራክን የሰሎሞንን መጻሕፍትና የዳዊትን መዝሙር አስተምሯቸው» ማለት ነው። ይልቁንም

«አስቀድማችሁ» እና «አስተምሯቸው» የሚሉት ቃላት ልጆች ከዘመናዊ ትምህርት አስቀድመው መንፈሳዊውን ትምህርት እንዲማሩ የማድረግ ኃላፊነት የወደቀው በወላጆች ላይ መሆኑን ይጠቁማሉ።

ይህ የአበው ትዕዛዝ መንፈሳዊው ትምህርት ከሥጋዊው ትምህርት መቅደም እንዳለበት ብቻ ሳይሆን ከመንፈሳዊ መጻሕፍትም ለወጣቶች ከላይ የተጠቀሱት መጻሕፍት መቅደም እንዳለባቸው ያስረዳል። ምክንያቱም እነዚህ መጻሕፍት ወጣቶች በእእምሮ የበሰሉ እንዲሆኑ ከማድረጋቸውም በላይ ሥጋዊውንና መንፈሳዊውን ጥበብ አጣምረው ለመረዳት እንዲችሉ ያደርጓቸዋል።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለሃይማኖት ልጁ ለጢሞቴዎስ በላከው መልእክቱ «ማንም ባልቴት ግን ልጆች ወይም የልጅ ልጆች ቢኖሩአት፤ እነርሱ አስቀድመው ለገዛ ቤተሰቦቻቸው እግዚአብሔርን መምሰል ያሳዩ ዘንድ ለወላጆቻቸውም ብድራትን ይመልሱላቸው ዘንድ ይማሩ» በማለት ልጆችና ወጣቶች አስቀድመው ምን መማር እንዳለባቸው በግልጽ ተናግሯል። መማር ያለባቸውም ተገልጦ ሊታይ የሚችል «እግዚአብሔርን መምሰል» እና ወላጆቻቸውን በመጠር መንከባከብ ማለትም «ብድራትን መመለስ» መሆን እንደሚገባው አስረድቷል። ወላጆችን መርዳትና እግዚአብሔርን መምሰል የሚገኝበት ትምህርት መንፈሳዊ ትምህርት መሆኑ ግልጽ ነው። ይህን ተረድቶ መንፈሳዊውን ትምህርት አስቀድሞ መማር ምን ያህል እግዚአብሔርን እንደሚያስደስተው «ይህ በእግዚአብሔር ፊት መልካምና የተወደደ ነው» በማለት ጨምሮ ገልጧል። 1ጢሞ5፥4

አንድ ክፉ ሱስ ከተጸናወተህ በኋላ ምንም እንኳን ጉጂነቱን በበቂ ሁኔታ ብታውቅ ካንተ ለማራቅ እጅግ ይቸግርሃል። እንደዚሁም ሁሉ ዓላማዊ ትምህርትን አስቀድመህ ተምረህ ከሃይማኖትህ ጋር

የሚጣረሱትን ጽንሰ ሐሳቦች ከተለማመድካቸው በኋላ እነዚህን አስወግደህ ሃይማኖተኛ ለመሆን መቸገርህ አይቀርም። ዘመናዊ ትምህርት ለማመን ዳተኛ ያደርጋል፤ የሕሊና ሙግት ይፈጥራል፤ ጥያቄ እንድታበዛ ያደርጋል፤ ከማመን ይልቅ እንድትመራመር ይገፋፋሃል። እነዚህ ነገሮች ደግሞ በመንፈሳዊ እይታ መጠነኛ ጥቅም ሲኖራቸው የሚያመዝነው ግን ጉዳታቸው ነው። እንኳን ዘመናዊ አስተሳሰብና ትምህርት ወደ ውስጥህ ቀድሞ ገብቶ ይቅርና ትምህርተ ሃይማኖትን አስቀድመህ ከተማርክ በኋላ እንኳን ዘመናዊውን ትምህርት ስትማረው በመንፈሳዊነትህ ላይ ከፍተኛ ተፅዕኖ ያሳድርብሃል። ለዚህ ምስክር የሚሆኑ በመጀመሪያ በሃይማኖት ትምህርት ከተደላደሉ በኋላ በዘመናዊ ትምህርት መርሕና አስተሳሰብ ተውጠው ሃይማኖተኛ እንደነበሩ ይቅርና ስለሃይማኖት ሰምተው እንኳን ማወቃቸው የሚያጠራጥሩ በርካታ ሰዎች በዙሪያህ ይገኛሉ። ስለዚህ ከምንም በላይ የሚጠቅመው ትምህርተ ሃይማኖትን አስቀድሞ መማር ነው።

በሚገባ መማር

ትምህርትን ሲከታተሉ በፍቅርና በሙሉ ኃይል ጥረት ከማድረግ ጋር ከሆነ ውጤቱ ያማረ ይሆናል። ብዙ ወጣቶች ለትምህርት የተነሣሣ ልብ ስለሌላቸው በሚገባ አይማሩም። በትምህርት ገበታቸው ላይ እንኳን የሚገኙት ሌላ ምክንያት ሲኖራቸው ወይም ደስ ሲላቸው ብቻ ነው። ማጥናቱንም ቢሆን የሚያከናውኑት ፈተና ለማለፍ ያህል ነው። ይህም ሊሆን የሚችለው በጣም ተግተዋል ከተባለ ነው። አንተስ የምታጠናው እንዴት ነው? ስልቹ ሰው የቆረሰውን እንጀራ ለመጉረስም ይታክታልና። ስልቹ ሰው አትሁን! ደግሞም «መልካም ሥራን ለመሥራት አንታክት» ገላ፩፡9፡

2ተሰ3፡13 የሚለውን የእግዚአብሔር ቃል እንደ ስንት ብትይዘው ከመሰልቸት ያድንጋል።

በምንም ምክንያት በሚያስተምርህ መምህር ጥላቻ እንዳያድርብህ ተጠንቀቅ። ይህ በትምህርትህ ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ አለውና። ከመምህራን ጋር በፍቅር ለመኖር የምታደርገው ጥረት ባይሳካልህ እንኳን ተግባራዊ ከመማር ግን ተስፋ ሊያስቆርጥህ አይገባም። እንደ ምንም ተቸግረህና ለፍተህ ተማር! ጊዜ ጠብቆ የለፋቦትን መስጠት የእግዚአብሔር ድርሻ ነውና ተግተህ መማርህን እንጂ ውጤትህን አታሰላስል።

በሚገባ ብትማር ዕውቀት ካንተ ጋር ትሆናለች፤ ስትሰንፍ ደግሞ ትለይላለች። ከጉብዝ ተማሪ እየቀዳህ (እየኮረጅህ) ለማለፍ

አትሞክር። ይህ ለዘለቄታው የሚጠቅም አይደለምና። በዚህ ሁኔታ ካሰብክበት ለመድረስ አትችልም። ብትደርስም እንኳን የሚሰጥህን ኃላፊነት በብቃት መወጣት አትችልም። በራስ የመተማመን ስሜትህ ይጠፋል። ደግሞም በኩረጃ ማለፍ ሁልጊዜ የሚሳካ ነገር አይደለም። በሳካም እንኳን ሌብነትንና ኃጢአትን መለማመድ ነው። ደግሞስ ራስህን ጉብዝ ማድረግ ካላወቅህበት ወደፊት ለሚያጋጥሙህ የሕይወት ጥያቄዎች ማን ሊያስኮርጅህ ይችላል? ለዚህ ችግር መፍትሔው ራስን ጉብዝ ማድረግ ብቻ ነውና ጠንክሮ መማር ይኖርብሃል።

በመደበኛ ክፍል ጊዜ የምትከታተለውን ትምህርት በሚገባ ካልተወጣኸው በኋላ ለመማር ቁጭት ቢያድርብህ እንኳን ብዙ እንቅልፋቶች ይጋጥሙሃል። በመጀመሪያ የምትፈልጋቸው ሥልጠናዎች አንተ ባለህ ውጤት በቀላሉ ላይገኙ ይችላሉ። በገኘህም ብዙ ገንዘብ የሚያስወጡህ ሆነው ነው። ታዲያ መደበኛ ተማሪ እያለህ

በሚገባ በመማር ዕድልህን ለምን አትጠቀምበትም? ተግተህ በመማርህ የምትጠቀመው አንተ ራስህ ነህ። «ሰው የሚዘራውን ሁሉ ያንኑ ደግሞ ያጭዳልና» የሚለው የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል እንዲሁ የሚቀር አይደለምና። ገላ6፥7

ዕውቀት የሚገነባው ሌሎች ሰዎችን መሠረት በማድረግ ነው። ስለዚህ ከሌሎች ሰዎች ጋር ሳትነጋገር፣ የጸፋትን ሳታነብ፣ ወይም ትምህርትን ዓላማ አድርገህ ሲሠሩ ሳትከታተል ሌሎች ያገኘ ትን ዕውቀትና ልምድ ልትቀስም አትችልም። ይህን ሁሉ ለማድረግ ደግሞ በቂ ጊዜ ያስፈልግሃል። ማወቅ የሚገባህን ነገሮች ሳታውቅ ከተቃራኒ ጾታ ጋር ወዳጅነት ብትፈጥር ምን እንደሚያስከትልብህ ታውቃለህ? ዕውቀት ከምትገባቸው ሰዎችና ነገሮች ጋር ያለህ ግንኙነት እንዲጠብ ወይም እንዲቋረጥ በማድረግ ትከራትህ ወደ አንድ ያታዊ አቅጣጫ ብቻ እንዲሆን ያደርግና በዕውቀት እንዳታድግ ትሆናለህ። ስለዚህ ይህን ከመሳሰለ አካሄድ ለጊዜው ብትቆጠብ እዕቀትን ከመራብ ትድናለህ። ለሁሉም ጊዜ አለውና።

### የትምህርት ጥቅም

መማር የሚኖርብህ ልጅ በመሆኑ ተገደህ ወይም ምንም ምርጫ ስላጣህ መሆን የለበትም። ትምህርት ብዙ ጥቅም እንዳለው ዐውቀህ ከልብ በመነጨ ፍላጎትና ጥረት ብትማር ለወደፊት ኑሮኽ ምን ዓይነት ባልንጀራ ማፍራት እንዳለብህ፣ ምን ብትሠራ እንደምትጠቀምና በሕይወትህ ዙሪያ ለሚፈጠሩ የሕሊና ጥያቄዎች በቀላሉ መልስ እንድታገኝ ጥሩ መሠረት ይጥልልሃል።

ትምህርት ሌሎች ሰዎች ከዚህ በፊት የሠሩትን ወይም አሁን በመሥራት ላይ ያሉትን ነገሮች ለማወቅ ያስችላል። በሥራቸውም የተሳካላቸውንና ውድቀት ያስከተለባቸውን አካሄድ በመለየት በሙከራ ጊዜ ሳታጠፋና በእነርሱ ላይ የደረሰውም ውድቀት ሳይደርስብህ የትኛውን ጉዳና መከተል እንዳለብህ ለመወሰን ይረዳሃል።

ከልብ የተማረ ሰው ጊዜውን ጠብቆ መጠቀሙ አይቀርም። የተማረውን ትምህርት ለሌሎች በማስተማር፣ የፈጠራ ሥራዎችን በመሥራት፣ ወይም ተምሮ ባገኘው ሙያ ምንደኛ ሆኖ በሚያገኘው ገቢ ራሱን ማስተዳደር ይችላል። ከዚህም በተጨማሪ የሙያ ተሰጥኦችን በመጠቀም ያለአግባብ የሚያወጣውን ወጪ መቀነስና ለራሱ የተመቻቸ ሁኔታን ሊፈጥር ይችላል። ለምሳሌ፡- የምግብ አዘጋጃጀት ትምህርትን የተከታተለ አንድ ሰው የሚፈልገውንና የሚስማማውን የምግብ ዓይነት በማዘጋጀት ጤናውን ለመጠበቅ ከመቻሉም በላይ መመገቢያ ቤቶችን (ሆቴሎችን) በመጠቀም የሚያወጣውን ያልተመጣጠነ ወጪ በመቀነስ ራሱን ለመርዳት ይችላል። በተመሳሳይ ሁኔታ አንድ የቴክኒክ ሙያ ሥልጠና የወሰደ ሰው በዙሪያው ከሚገኙ ነገሮች በመጠቀምና ወጪ ሳያስፈልገው ልዩ ልዩ መገልገያዎችን ለራሱ ማበጀት ወይም የተበላሸ ንብረቶችን ያለተጨማሪ ወጪ ራሱ ሊጠግናቸውና ሊያድሳቸው መቻሉም ከመማር የሚገኝ ጉልህ ጥቅም ተደርጎ ሊጠቀስ ይችላል።

አንድ ሰው የተማረውን ትምህርት በቀጥታ በሥራ ላይ ለማዋል በማይችልበት ሁኔታ ውስጥ ቢገኝ እንኳን ትምህርት አይጠቅምም ለማለት አይቻልም። እንደዚህ ዓይነት ሰው ምንም እንኳን በተማረው ትምህርት በቀጥታ ገቢ አግኝቶ ተጠቃሚ ባይሆንም ትምህርቱ በሌላ አቅጣጫ ተጠቃሚ እንደሚያደርገው ማስተዋል ይገባል። ምክንያቱም መማር ለመማር ከተዘጋጀበት

መደበኛ ትምህርት ውጭ በሂደቱ ተፅዕኖተን፣ ተጋትን፣ ሐሳብን ሰብስቦ የመከታተል ችሎታን፣ መጠየቅንና የማንበብ ልምድን እንድናዳበር ከማድረጉም በላይ አእምሮአችን እንዲሰፋ ያደርጋል። የሠሩበት አካል እንደሚጠነክር ሁሉ የተማሩበትም አእምሮ መዳበሩ አይቀርም። ይህም በዋጋ ሊተመን የማይችል የትምህርት ሁሉ ገብ ጥቅም ነው።

### በትምህርት መኖር «ጥበቃ» ነው!

ቦዘኔ አእምሮ ብዙ ክፉ ሐሳቦችን ሲወልድ ይውላል። «ሥራ ፈት አእምሮ የሰይጣን ቤተ መከራ ነው» መባሉ ተገቢ ነው። ሰዎች ጊዜያቸውን ለመልካም ነገር ካልተጠቀሙበት ለክፉ ተግባር የሚያወሉት የተትረፈረፈ ጊዜ ይኖራቸዋል። በመልካም ተግባር ወይም በመማር የተጠመዱ ከሆኑ ግን ክፉ ሐሳብ ቢፈጠርባቸው እንኳን ከጊዜ እጥረት የተነሣ ሳያከናውኑት ይቀራሉ።

ለብዙ ወጣቶች የሥነ ምግባር ጉድለቶች ተጠቃሽ የሚሆነው ቦዘንተኝነት ወይም ሥራ አጥነት ነው። የእነዚህ ሰዎች አእምሮ በሥራ ባለመጠመዱ ምክንያት ወደ ልዩ ልዩ ክፉ ጉዳና ይተማል። የአብዛኞቹ ሰካራሞች፣ የጫት ቃሚወች፣ የሲጃራ አጫሾች፣ የአደጋዊ ፅዕዋትና መድኃኒት ሱሰኞች ሕይወት ቢፈተሽ ለሥራና ለትምህርት ግድ የለሾች መሆናቸውን መረዳት ይቻላል። ይህ ማለት ግን ከሠራተኞችና ከምሁራን ይህን በመሰለ ርካሽ ተግባር የተመረዙ የሉም ማለት አይደለም።

አላዛኝ ውጤቶችን በሚያስከትሉ በጾታ ብልግና፣ በአደጋዊ ፅዕ ሱሰኝነት፣ በሊብነት፣ በቡድን ጸብና በመሳሰሉት ልዩ ልዩ የዓመፅ ተግባራት የተመረዙ ባልንጀሮችህን ጨምሮ በርካታ ሰዎች በዙሪያህ ይገኛሉ። ይህን ከመሳሰሉት ሰዎች ጋር መዋል ቅር ሳያሰኝህ

አይቀርም። ምንም እንኳን ከነዚህ ሰዎች ጋር ያለህን ግንኙነት በቀላሉ ለማስቀረት ያስቸገረህ ቢሆንም ትምህርትህን በሚገባ ብትከታተል ግን እንዲህ ካሉ መጥፎ ሰዎች ጋር ያለህን የጠበቀ ግንኙነት ቀስ በቀስ ለመቅረፍ ትችላለህ። ለትምህርት ጥሩ ትኩረት በምትሰጥበት ጊዜ ሰፊ ጊዜህን ይይዝላል። ይህም ሥነ ሥርዓት ከጉድለቸው ሰዎች ጋር የሚኖርህን ግንኙነት ውስን ያደርገዋል። እንደዚህ ያሉ ሰዎች ፍላጎትህ ትምህርትህን በሚገባ መከታተል ብቻ መሆኑን ሊያዩ ከጊዜ በኋላ ሊተዉህ ይችላሉ። ይህም ከትምህርት የምታገኘው «ጥበቃ» ነው።

መጽሐፈ መነኮሳት የማንበብ ልምድና ትምህርት በንጽሕና ተጠብቆ ለመኖር አጋዥ መሆናቸውን እንዲህ ሲል ይገልጻል፡- «የማ ሥጋዊት ወአንበቦ መጻሕፍት አሞላካውያት የዐቅብዋ ለንጽሕና» በአማርኛ «በሥጋ መድከምና አምላካዊያት መጻሕፍትን ማንበብ ንጽሕናን ይጠብቋል» ማለት ነው። (ማር.ይስ.አን.ሣልስ.ምዕ 9)

### የመንፈሳዊ ትምህርት ጥቅም

ያለንበት ዘመን ከየትኛውም ጊዜ ይልቅ የትምህርት ጥቅም ጉልቶ የሚታይበት ዘመን ሆኗል። ከላይ በጥቂቱ የተገለጹት ዕረፋቶች ከሥጋዊ ትምህርት የሚገኙ ናቸው። ሥጋዊ ትምህርት እንደዚህ የሚጠቅም ከሆነ መንፈሳዊ ትምህርት ደግሞ እጅግ በተሻለ ሁኔታ እንደሚጠቅም ጥርጥር የለውም። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ማንኛውም ሥጋዊ ነገር ያለው ጠቀሜታ ከመንፈሳዊ ነገር ጠቀሜታ ጋር ሲነጻጸር እጅግ ጥቂት እንደ ሆነ እንዲህ በማለት ይገልጻል። «ሰውነትን ለሥጋዊ ነገር ማስለመድ ለጥቂት ይጠቅማልና፤ እግዚአብሔርን መምሰል ግን የአሁንና የሚመጣው ሕይወት ተስፋ

ሰላላው ለነገር ሁሉ ይጠቅማል።» 1ጢሞ4፥8 ስለዚህ መንፈሳዊ ትምህርት የሚሰጠው ጠቀሜታ ከሥጋዊ ትምህርት እጅግ የላቀ ነው።

በስሕተታቸው ጸንተው የሚኖሩ ሰዎች ሥራዬ ትክክል ነው ብለው የሚያምኑ ወይም መሳሳታቸውን በውል ያልተረዱ ናቸው። ከዚህ ካለፈ ደግሞ ስሕተታቸውን ቢያውቁም ከዘለቂታዊ ጥቅም ይልቅ ለጊዜው የፍላጎታቸውን መሳካት የሚወዱ ከመሆን አይዘሉም። ካለማወቅ የተነሣ የተሳሳቱ ሰዎች መላልሰው ሥራቸውን ቢመረምሩትና በቂ ግንዛቤ እስኪያገኙ ድረስ ስለ ሥራቸውም አስከፊነት ቢማሩ ከሕህተት ይታረማሉ። መማር ከመሳሳት ያድናልና።

የማይሳሳት የለም፤ ከስሕተት ሁሉ የሚከፋው ግን በሃይማኖታችን ላይ የምንፈጥረው ስሕተት ነው። ለምን ቢባል ጉዳቱ የነፍስ ስለሆነ ነው። ከዚህም ዓይነት ስሕተት ቢሆን መዳን የሚቻለው በመማር ነው። አለማወቅ ለሕህተት መንሥኤ ከሆነ መማርና ማወቅ ከስሕተት ለመዳን መፍትሔ መሆኑ ግድ ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በትንሣኤ ላይ ባላቸው እምነት ችግር ለነበረባቸው ለሰዳቃውያን የስሕተታቸው መነሻ ምን እንደ ነበር ሲነግራቸው «መጸሕፍትንና የእግዚአብሔርን ኃይል አታውቁምና ትስታላችው» ብሏቸዋል። ማቴ22፥29 ስለዚህ ትምህርት ካሉት ዋና ዋና ጥቅሞች መካከል «ከስሕተት ለመዳን» የሚለው በአንደኛነት ይጠቀሳል።

ከስሕተት ለመዳን ብቻ ሳይሆን ለማመንና እግዚአብሔርን ፈርቶ ለመኖርም ትምህርት ወሳኝ ነገር ነው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ሳይማሩ ሃይማኖተኛ ሰው መሆን እጅግ አስቸጋሪ እንደ ሆነ «ባልሰሙትስ እንዴት ያምናሉ? ያለ ሰባኪስ እንዴት ይሰማሉ?»

በማለት ተናግሯል። ሮሜ10፥14 ቅዱስ ዳዊት ደግሞ «ልጆቼ ሆይ ስሙኝ እግዚአብሔርን መፍራት አስተምሯችኋለሁ» መዝ33፥11 በማለት ማመን ከትምህርት እንደሚገኝ ተናግሯል። በዓይን ያላዩትን እግዚአብሔርን መፍራት ማመን ይባላል።

ለማመን ብቻ ሳይሆን መልካም ሥራ ለመሥራትም መማር ያስፈልጋል። የማያውቁትን መሥራት ስለሚያስቸግር ለመሥራት ማወቅ፣ ለማወቅ ደግሞ መማር ግድ ነው። ማወቅ ለመሥራት ብቻ ሳይሆን በሥራችን የትክክለኛለንት ስሜት እንዲሰማንና ያለማቋረጥ በጉጉት እንድንሠራው ያግዘናል። በአጠቃላይ በመንፈሳዊም ሆነ በሥጋዊ ጉዳዩ የሚሠሩ ሥራዎችን ለማከናወን መማር ያስፈልጋል። ለዚህም ነቢዩ ኢሳይያስ «መልካም መሥራትን ተማሩ» በማለት የተናገረው ቃል በቂ ማስረጃ ነው። ኢሳ1፥17፣ 26፥9-10

መንፈሳዊ ትምህርት ለበጎ ሥራ ያዘጋጃል። «የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ» በማለት ቅዱስ ጳውሎስ የተናገረው ቃል ከላይ የተጠቀሰውን ሐሳብ ይደግፋል። 2ጢሞ3፥16 መንፈሳዊ ትምህርት ለበጎ ሥራ የሚያዘጋጅ፣ የሃይማኖት ሰው እንድንሆን የሚያደርግ በመሆኑ በነፍስም ሆነ በሥጋ እጅግ ጠቃሚ ነው። የመንፈሳዊን ትምህርት ጥቅም በጭር ቃል ስናጠቃልለው «መዳን የሚገኝበት ጥበብ» እንለዋለን። 2ጢሞ3፥15 ምክንያቱም ይህ ጥበብ ሰው የእምነትንና የምግባርን እርካብ እየረገጠ ወደ መንግሥተ ሰማያት ለመውጣት ስለሚያስችለው ነው።

ከዚህ ሁሉ በላይ ደግሞ መንፈሳዊ ትምህርት ወደ አእምሮ የሚገቡትን የዘመናዊ ትምህርት ፅንሰ ሐሳቦችንና ማንኛውም ዓይነት ዕውቀቶችን ምን ያህል እውነተኛና ጠቃሚ እንደሆኑ ለመመዘን ይረዳል። መንፈሳዊ ትምህርት ከዘመናዊ ትምህርት መቅደም

የሚኖርበትም ስቃዚህ ነው። አንድ ሰው አስቀድሞ መንፈሳዊውን ትምህርት በሚገባ የተማረ ከሆነ ለወደፊት ሕይወቱ የሚበጀውንና ከእግዚአብሔር አንድነት እንዳይለይ የሚረዳውን ነገር ሁሉ ለይቶ ያውቃል።

«ሥራ» ተብለው ነገር ግን ከመንፈሳዊ ሕይወት ጋር ፍጹም የሚቃረኑ ብዙ መስኮች አሉ። አንድ ክርስቲያን አስቀድሞ መንፈሳዊ ግንዛቤ ካለው ከፈጣሪ አንድነት የሚለዩትን እነዚህን ነገሮች እየተማረና እያጠና ገንዘቡንና ጊዜውን አያባክንም። ለምሳሌ፡- ቤተ ክርስቲያን ከመጽሐፍ ቅዱስ መረጃ በመጥቀስ «ዘፋኝነትን» ታወግዛለች። አንድ ሰው ደግሞ ደግሞ መንፈሳዊነትን መላበስ እየፈለገና የቤተ ክርስቲያን ልጅ ሆኖ ሳለ አንድን የሙዚቃ መሣሪያ አጨዋወትና ጥሩ ዘፋኝ ለመሆን የሚያስችል የድምጽ አወጣጥ ጥበብን ቢያጠና በሕይወቱ ብዙ ነገሮች አይቃወሙበትም? ምክንያቱም ሌላ ሥራ እንዳይሠራ ገንዘቡንና ጊዜውን አቃጥሎ ያገኘው ሙያ ቢኖር የሙዚቃ መሣሪያ መጫወትና ዘፋኝነት ነው። እንዳይተወው ደግሞ ምን ሠርቶ ይኑር? በዚህ ሥራው ተሰማርቶ እንዳይኖር ደግሞ ከፈጣሪው ጋር ያለው ግን በእጅጉ ይበላሽበቃል። ለዚህ ሁሉ ችግር መፍትሔ የሚሆነው በምን መልኩ ብንጓዝ እንደምንጠቀም ከወዲሁ ለይተን እንድናውቅ የሚረዳንን መንፈሳዊ ትምህርት አስቀድመን ብንማር ነው።

ብዙ ክርስቲያኖች ጥሩ መንፈሳዊ ሰው መሆን ያልቻሉት ከላይ የተጠቀሰው ዓይነት ውስብስብ ችግር ስላጋጠማቸው እንጂ መሆን ሳይፈልጉ ቀርተው አይደለም። እንዲህ ያለ ችግር ያጋጠማቸው ሰዎች ቀስ በቀስ ሥራቸውን በሌላ አማራጭ እየተኩ ከፈጣሪ ጋር ያላቸውን ዘምድና ከማጠናከር ውጭ ባሉበት ሁኔታ ጥሩ መንፈሳዊ ሰው መሆን የሚችሉበት ምንም ዓይነት መንገድ

የለም። ከዚህ ሁሉ የሚከፋው ደግሞ «ካፈርኩ አይመልሰኝ» እንደሚባለው ሥራቸው በቅዱስ መጽሐፍ የተወገዘ ሆኖ ሳለ አንድ ጊዜ ስለገቡበት ብቻ ሥራቸውን መጽሐፍ ቅዱስ እንደማይቃወመው አድርገው ለማስረዳት የሚሞክሩ ሰዎች መኖራቸው ነው። ተሳስቻለሁ! እኔ በሄድኩበት እንዳትሄዱ ብሎ ማስረዳት አንዱ መንፈሳዊነት ሆኖ ሳለ ሌሎችም ተጨምረው እንዲሳሳቱ «ሥራዬ ልክ ነው» ማለት «እኔ ከሞትኩ ሰርዶ አይብቀል» የሚል ዓይነት የምቀኝነት ሥራ ነው። አንተ ወጣት የምትማረው ትምህርትና የወደፊት የሥራ መሰማሪያህ በመንፈሳዊ ሕይወት ለአንድ ክርስቲያን መኖር እስከሚገባው ድረስ ዘልቆ ከመሄድ የሚያግድህ እንዳይሆንብህ ትጠነቀቃለህ? ከሆነ ደህና ካልሆነ ግን ለነፍስህ ምንም እንዳላሰብክላት እወቅ። ስለ ወደፊት መንፈሳዊ ማንነቱ ምንም የማያስብ ሰውስ እንዴት ክርስቲያን ሊባል ይችላል?

ትምህርት ጉዳት ይኖረዋል?

ቅዱሳት መጻሕፍትና ትምህርቶቻቸው የተገኙት ከማይሳሳት ከእግዚአብሔር በመሆናቸው ፍጹምና እንክን የለሽ ናቸው። ቅዱስ ዳዊትም «በምድር ላይ እንደ ተፈተነ ሰባት ጊዜ እንደ ተጣራ ብር የእግዚአብሔር ቃል የነጻ ቃል ነው።» በማለት የመንፈሳዊ መጻሕፍትን ፍጹምነት መስክሯል። መዝ11፡6 በዚህ ምክንያት ቅዱሳት መጻሕፍትን ማሻሻል፣ በዙፋኑ መቀነስና አንሰዋል በማለት ለመጨመር መሞከር ከባድ መንፈሳዊ ቅጣት ያስከትላል። ራስ22፡18-19፤ ዘፋ4፡2

እነዚህን ቅዱሳት መጻሕፍት የሰው ልጅ በሚገባ ባለመማሩ ይጉዳል እንጂ እነርሱን በመማሩ የተነሣ የሚጉድልበትና የሚጉዳበት አንዳችም ነገር የለም። ሰው ቅዱሳት መጻሕፍትን ተምሮ ከተጉዳ

ችግሩ ያለው ክፍሉ ወይም ከመምህሩ እንጂ ከቅዱሳት መጻሕፍቱ ሊሆን አይችልም። ችግር የሚፈጠረው በመንፈስ ቅዱስ አጋዥነት የተጻፈውን ቅዱስ መጽሐፍ በርኩስ መንፈስ አጋዥነትና በራስ ፈቃድ ተነሣሥቶ ለመተርጉም በሚሞክርበት ጊዜ ነው። 2ጴጥ1፥20-21፤ የሐዋ8፥30-31 መንፈሳዊ ትምህርት ዓላማውን ሳይለቅ በሚገባ ቢማሩት ምንም ዓይነት ጉዳት የሌለው ፍጹም ጠቃሚ ትምህርት ነው።

ዓለማዊ (ሥጋዊ) ትምህርት ግን ፍጹምነት የለውም። በየጊዜው በሚደረስባቸው አዳዲስ ግኝቶች የተነሣ በአቀራረቡ ብቻ ሳይሆን በመሠረታዊ ሐሳቡም ከጊዜ ወደ ጊዜ የመለዋወጥና እያደገ የመሄድ ባሕርይ አለው። ይህ ሂደት ዘመናዊ ትምህርት ምንም እንኳን ጥልቅ ቢመስልም ገና ዕድገቱን ሙሉ በሙሉ ያልጨረሰ እንጭጭ እንደሆነና ፍጹምነት እንደሚጎድለው ያሳያል። እስከ አሁንም ድረስ ወደ ሙሉ የዕውቀት ደረጃ ባለመድረሱ አዲስ ሐሳብ ሲገኝ ብቻ ጉዳታቸው የሚገለጥ ዛሬ ግን በጠቃሚነታቸው ብቻ ጉልተው የሚታወቁ ብዙ ስሕተቶችን አካቶ ይሂላል።

የዘመናዊ ትምህርት ፅንሰ ሐሳቦች በሙሉ በቤተ ሙከራ ተፈትሽው የወጡ አይደሉም። ሙከራ ሊደረግባቸው የማይችሉ ብዙ የዘመናዊ ትምህርት ክፍሎች አሉ። እነዚህ በሙከራ ያልታዩ ይልቁንም በዕድል፣ በመላምትና በግምት የተገኙ ጭብጥ የሌላቸው ሐሳቦች (ሃይፖታቲካልስ) ጉድለታቸው እስኪታወቅ ድረስ የሰውን ልጅ በተሳሳተ አመለካከት ተቀርጾ እንዲያድግ በማድረግ፣ በማጎበራዊ ኑሮው፣ በጤናው፣ በምግባሩና በሃይማኖቱ ላይ ይህ ነው የማይባል አሉታዊ ተፅዕኖ ማሳደራቸው አይቀርም። ይህም የዘመናዊ ትምህርት ዋነኛና ቀጥተኛ ጉዳት ተደርጎ ይጠቀሳል። ሃይማኖት የሌላቸውና

ለመንፈሳዊ ነገር ግድ የሌላቸው ሰዎች ዘመናዊ ትምህርት ጥቅም ብቻ እንጂ ጉዳት ያለው አይመስላቸውም። ነገር ግን ዘመናዊ ትምህርት በመንፈሳዊ ትምህርት ከተመዘነ በብዙ ጎዳና ሊጎዳ እንደሚችል መታዘብ ይቻላል።

የትምህርት ተዛማጅ ጉዳቶች

1) ከላይ ከተጠቀሰው በተጨማሪ በዘመናዊ ትምህርት ምክንያት ሲከሰቱ የሚስተዋለው ጉዳት ሰዎች ለትምህርት ከሚሰጡት ጊዜ ጋር የተቆራኘ ነው። ይኸውም አንዳንድ ሰዎች ትምህርት ለሰው ከሚያስፈልጉት ነገሮች እንደ አንዱ ብቻ በነጠላ ሊታይ የሚገባው ነገር መሆኑን ይዘነጉታል። ለሚያስፈልጓቸው ሌሎች ተግባራት ማዋል ያለባቸውን ጊዜ በሙሉ ለትምህርት ብቻ በማዋል የኋላ ኋላ ሲጸጸቱ ይታያል። ለምሳሌ፡- አንዲት ልጃገረድ ትምህርቷን ባለመመጠንዋ ምክንያት የመውለጃ ዕድሜዋ ቢያልፍባት ተምራ ያገኘችው ማዕረግ የተሳናትን ልጅ መውለድ ሊመልስላት ወይም ኑሮዋን ደስተኛና የተሟላ ሊያደርገው አይችልም። ስለዚህ ጊዜን አስፈላጊ ለሆኑ ነገሮች ማብቃቃት እንጂ መላ ዕድሜን ለትምህርት ብቻ መስጠት ብልህ አያሰኝም።

ትምህርት ሰው እራሱን ካልመጠነ በቀር ፍጹሜ የሌለው ነገር ነው። አንድ ሰው በዓለም ላይ ያሉትን ነገሮች ጠቅሎ ሊያውቅ አይችልም። በአንድ ርእሰ ጉዳይ ግን የተሻለና ጠለቅ ያለ ዕውቀት ሊኖረው ይችላል። ሐዋርያው «ከዕውቀት ክፍለን እናውቃለን» በማለት የተናገረው አንድ ሰው የሚያውቀው ጥቂት ነገርን ያውም በከፊል መሆኑን ለማስረዳት ነው። 1ቆሮ13፥9

ጠቃሚ ነገር በልክ ተምሮ መሥራት ነው። ብዙ ተምረው ምንም ሳይሠሩ ሕይወታቸው የሚያልፍ ሰዎች ቁጥር ጥቂት

አይደለም። ስለዚህ ትምህርትን መመጠን ነገር ግን ሥራን ማብዛት ይገባል። ጠቢቡ ሰሎሞን «ብዙ መጻሕፍትን ማድረግ ፍጻሜ የለውም፤ እጅግም ምርምር ሰውነትን ያደክማል።» በማለት የተናገረው ሰው የሚጠቀመው ብዙ በመማሩ ሳይሆን በልክ ተምሮ ብዙ ሲሠራ መሆኑን ለመጠቀም ብሎ ነው። መክ12÷12 በተጨማሪም ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በልክ ስለመኖር የሰጠው ምክር በልክ ስለ መማርም ሊጠቀስ ይችላል። 2ጢም4፥5

መንፈሳዊያን ሰዎች መንፈሳዊ ትምህርት ቤትን እንደ መካነ ገድል (ገድል መፈጸሚያ ቦታ) በመቁጠር መላ ዘመናቸውን በትምህርት ቤት ለማሳለፍ ይወስናሉ። ይህ ድርጊት የዓለምን ጥቀርሻ ሳይቀቡና ከዓለም ምንም ሳይፈልጉ ለመኖር የሚወስን የምናኔ ኑሮ በመሆኑ ጊዜን እንደ ማባከን አይቆጠርም። ታውቆ የተወሰነ ውሳኔ በመሆኑም ምንም ዓይነት ጸጸት አያስከትልም።

ሆኖም እንዲህ ያለ የምናኔ ሐሳብ የሌላቸው ሰዎች በመንፈሳዊ ትምህርትም ላይ ቢሆን ያለ አግባብ ጊዜ ማጥፋት የለባቸውም። ብዙ ተምሮ ምንም ሳያገለግሉ፤ የሚሹትንም ሳያገኙ እየተቆጩ ኖረው ከመሞት በመጠኑ ተምሮ የተማሩትንም በአግባቡ ተጠቅመውበት ማለፍ ይመረጣል። ቤተ ክርስቲያን ሕይወት የሚገኝበትን ጥልቅ መንፈሳዊ ትምህርቷን ለሰው ሁሉ እንዲዳረስ የበለጠ ጥረት ማድረግ አለባት።

እግረ መንገዴንም ሳልጠቁም የማላልፈው ነገር ቢኖር የሚመለከታቸው አካላት በሙሉ ቢያስቡበት ሰፋ ያለ ጊዜ የሚጠይቁት የንባብ፣ የቅዱሴ፣ የዜማ፣ የአቋቋም፣ የቅኔና የመጻሕፍት ትርጓሜ ትምህርቶቿ አሁን ከሚወስዱት እጅግ በጣም ባነሰ ጊዜ ውስጥ መጠቃለል የሚችሉ መሆናቸውን ነው። ይህ

እስከሚሆን ድረስ ደግሞ የመንፈሳዊ ትምህርት ጥማት ያለባቸው ምእመናን ሁኔታዎች እስከ ፈቀዱላቸው ድረስ በግላቸውም ቢሆን እንኳን ትምህርተ ቤተ ክርስቲያንን ከማጥናት መጠዘን የለባቸውም።

2) ሰው ምንም ቢማር ራሱን እንደ አዋቂ መቁጠር አይገባውም። አዋቂ እንደ ሆነ የሚሰማው ሰው በትዕቢት ይይሳል። «ማንም አንዳች ያወቀ ቢመስለው ሊያወቅ እንደሚገባው ገና አላወቀም።» 1ቆሮ8÷2 በማለት ቅዱስ ጳውሎስ ተናግሯል። መታወቅ ያለበትን ትህትናን ሳያውቃት ሰው አዋቂ ሊባል አይችልም። ትሕትና ደግሞ አዋቂ ነኝ አታሰኝም። በዚህ ዓለም ካሉት ነገሮች ከቁጥር የማይገባን ጥቂት ነገር አውቆ አዋቂ ነኝ ማለት እጅግ የሚያሳፍር ነው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «ዕውቀት ያስታብያል» 1ቆሮ8÷2 በማለት እንደተናገረው ዕውቀት ሲያስታብይ ፍቅር ግን ያንጸል። ከዕውቀት ፍቅር በብዙ ይበልጣል። ስለዚህ አንተ ብዙ ዕውቀት ቢኖርህ ትንሽ ፍቅር ያለው ሰው ይበልጥሃልና መታብይ አይገባህም።

ሰው ሁሉ ከትዕቢት ለመዳን ያወቀውን ዕውቀት ከሌሎች ሰዎች እንዳገኘውና በዕውቀት ክርሱ የተሻሉ በርካታ ሰዎች እንዳሉ ቢያስብ በጣም ይጠቀማል። ከዚህም በላይ ዕውቀትን እንደ ገበቴ ውኃ ማፍሰስ (ማጥፋት) የሚቻለው ፈጣሪም እንዳለ ባይዘነጋ ጥሩ ነው። ከአንተ አስቀድሞ የነበሩ ብዙ አዋቂዎች እንደ ቀለም ቀንድ ተሰብረው ተቀብረዋል። ሌሎችም የትምህርት ማስረጃቸውን እያሳዩ የሚለምኑ ሆነዋል። ከፊሎሹ ደግሞ አብደውና አእምሮአቸውን አጥተው የሚናገሩትን እንኳን አያውቁትም። ታዲያ አንተ ከእነዚህ እንደ አንዱ ባለመሆንህ ማመስገን ሲገባህ የምትኩራራው ከእግዚአብሔር እጅ የምታመልጥ ይመስልሃል?? ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «ዕውቀትም

ቢሆን ይሻራል። በማለት የተናገረውን ቃል አስበህ ዕውቀትን የሚሰጥና የሚነሳ የሰማይን አምላክ አመስግን እንጂ አትታበይ። 1ቆሮ13፥9

ትዕቢት በእጅጉ ይጉዳል። አንተ በዕውቀትህ የምትታበይ ሰው ትዕቢት መጉዳቷን እንኳን ሳታውቅ አዋቂ ነኝ እንዴት ትላለህ? በማወቅህ ምክንያት ሊፈጠሩ የሚችሉ ትዕቢትና ትምክህት የሚያመጡብህ ጉዳት ትምህርት ከሚሰጥህ ጥቅም በእጅጉ ይከፋል። ታዲያ ተምሮ ትዕቢተኛ ከመሆን ደንቁሮ ትሐት መሆን አይሻልም ትላለህ?

የአንድ የፈጠራ ሙያ ባለቤት ብትሆን እንኳን ልትመካ አትችልም። ምክንያቱም እርሱም ቢሆን መሠረቱን ማየት ከቻልክ የሌሎች መሆኑን ትገነዘባለህ። በዙሪያ የምታያቸው ነገሮች በአብዛኞቹ የአንድ ሰው የፈጠራ ውጤት ሳይሆኑ የብዙ ሰዎች የሐሳብ ጥርቅም ውጤቶች ናቸው። ወይም በአንድ ሰው ከተጀመሩ በኋላ በሌሎች ሰዎች እየዳበሩ አሁን የምታያቸውን አሻለዋል። ለምሳሌ፡- መቀመሪያ (ኮምፒውተር)፣ ሰዓት፣ ስልክ፣ ነፋስ ድምፅ (ሬዲዮ)፣ ነፋስ ሥዕል (ቴሌቪዥን)፣ መብራትንና ሌሎችንም ነገሮች ብትመለከት ስለግኝታቸው አንድ መሠረት የጣለ ሰው ቢጠቀስላቸውም አሁን ላሉበት ደረጃ የበቁት ግን የብዙ ሰዎች ሐሳብ ተጨምሮባቸው ነው። መሠረት ጣለ የተባለውም ሰው ከእርሱ በፊት የነበሩ ሰዎች ለግኝቱ መሠረት የሆነ ሐሳብ በሆነ መንገድ ባይለግሱት ኖሮ መሠረት የተባለውን ሐሳብ እንኳን ለማግኘት አይበቃም ነበር። ከዚህ ሁሉ በላይ ዕውቀት የባሕርይው የሆነ የዕውቀት ባለቤት አእምሮውንና የተገለገለባቸውን ቁሳቁሶች ባይፈጥርለት ኖሮ ማንም ሰው የፈጠራ ሙያ ባለቤት ባልሆነም ነበር። ታዲያ ይህን ሁሉ ያስተዋለ በፈጠራ ሙያው ፈጣሪን ማመስገን እንጂ መመካት አይገባውም።

የሚመካውን ግን ሐዋርያው እንዲህ ሲል ይገሥዳል፡- «አንተ እንድትበልጥ ማን አድርጉሃል? ያልተቀበልከውስ ምን አለህ? የተቀበልህ ከሆነ ግን እንዳልተቀበልህ የምትመካ ስለ ምንድር ነው?» 1ቆሮ4፥7

3) መንፈሳዊ ትምህርት መንፈሳዊ ዓላማ ሲኖረው ሥጋዊ ትምህርት ደግሞ በአመዛኙ ሥጋዊ ዓላማ አለው። መንፈሳዊ ትምህርትን ከዓላማው ወጥቶ መብደና መጠጫ ቢያደርጉት ፈጣሪን ማስደሰት አይችልም። አልፎ ተርፎም እንደ ቅኔ ባሉ መንፈሳዊ ትምህርት ፈጣሪን ለማመስገን መራቀቅ ሲገባ ፍጡርን ሲሹ እንደፈጣሪ ለማወደስ አልያም ደግሞ እንደ ዲያብሎስ ለመደምሰስ ቢጠቀሙበት ያለ ዓላማው ነውና ማስጠየቁ አይቀርም። ስለዚህ በተማሩት ትምህርት ከመጠየቅና ከመጉዳት በአግባቡ በሥራ ላይ በማዋል መጠቀም ያሻል። መኮትኮቻን መፍለጫ፣ መፍለጫን ደግሞ መኮትኮቻ ማድረግ ያለፋል እንጂ ምንም አይጠቅምም። እንደዚሁም ሁሉ መንፈሳዊ ትምህርትን ያለ ዓላማው ቢያውሉት ያስጉዳል እንጂ አይጠቅምም።

4) ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «የሰው ሕይወት በገንዘብ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ።» ሉቃ12፥15 በማለት አስተምሮአል። የሰው ሕይወት በገንዘብ ብዛት አይደለም ማለት ባለው ነገር መጠን አይደለም ማለት ነው። ስለዚህ የሰው ሕይወት በጉልበቱ፣ በመልኩ፣ በወገኑ፣ በዕውቀቱ ልክ አይደለም። አንዳንድ ሰዎች ግን ዛሬ ዛሬ ሕይወት በትምህርት ልክ መስሏቸዋል። በዚህ ምክንያት በትምህርታቸው ማነስ ተስፋ በመቀረጥ በእጅጉ ያዝናሉ። በዚህ ጉዳይ ብዙ ከማዘን መማር የሚችሉበት መንገድ ካለ መማር የሌለ ከመሰላቸውም ምንም ሳይማሩ የተሻለ ኑሮ የሚኖሩትን ሰዎች

በመመልከት እነርሱም እንደዚያ ከመኖር የሚያግዳቸው ነገር እንደሌለ በማመን ጠንክሮ መሥራት ይኖርባቸዋል። ስለ ትምህርት ባለን የተዛባ አመለካከት የምንገዛው እኛው ራሳችን ነን። «ያልተማረ ይታሰር ወይም ይገደል!» ተብሎ እስካልታወጀ ድረስ ጥሩ አስተሳሰብና ስብእና ካለህ የምትሠማራበት የሥራ መስክ ይለይ ይሆናል እንጂ ከተማረ ሰውም በተሻለ መልኩ ለመኖር ትችላለህ። ይህን መቀበል ካቃተህ ግን ትምህርት አምላኪ ከመሆንም ባሻገር ብትማርም እንኳን የትግል መንፈስ የለህምና ስኬታማ አትሆንም። ስለዚህ ያልተማረ ብትሆንም ሙሉ ሰውነት ይሰማህ እንጂ አትሸማቀቅ። አልተማርኩም ብሎ ተስፋ መቁረጥ ባልተማሩ ሰዎች ዘንድ አልፎ አልፎ የሚታይ የትምህርት አንጻራዊ ጉዳት ነው።

5) ለማወቅ ብትጓጓና ጎበዝ ተማሪ ለመሆን ብትመኝ መልካም ነው። ምኞትህም ከግብ እስኪደርስ ጠንክረህ ተማር። ሕይወትን መና በሚያስቀሩ ልዩ ልዩ ዕፀዎች ታግዞህ ለመማር አትሞክር። አንዳንዶች ለጥናት ይረዳል በማለት ጫት ሳይቃም አንሥቶ ዕውቀት ይገልጻሉ የተባሉትን ልዩ ልዩ ዕፀዎች በመጠቀም በጤናቸው፣ በጠባያቸውና በመሳሰሉት ማንነታቸው ላይ የማይሸር ጠባሳ አስቀምጠዋል። ለመማር አገዙኝ የምትላቸው እነዚህ ዕፀዎች ሱስ ወደ መሆን ይለወጡና የሠራህበትን ገንዘብ በሙሉ «ያስተማርክበት ነው!» በማለት እንደሚያስገብሩህ መዘንጋት የለብህም።

6) ከተማርህ በኋላ በተማርከው የትምህርት ዘርፍ ተያያዥ የሆነ ሥራ ብታገኝ መልካም ነው። ይህ ግን ሊሳካም ላይሳካም የሚችል ነገር በመሆኑ በመስክህ ሥራ አላገኘክም ማለት ሥራ ፈጽሞ የለም ማለት አይደለም። ማንኛውምን ሥራ ለመሥራት የተነሣሣ ልቡና ይኑርህ። ገቢ ባይኖረውም እንኳን የሥራ ልምድ የሚሆንህን መንገድና ዕድል ተጠቀምበት እንጂ አትናቀው።

መሥራትም ትምህርት ነውና ገቢ ባይኖረውም ከመብዘን መሥራት በጣም ጠቃሚ ነው። ሥራ ስታጣ አስብኝ ፈጥረህ ሥራ እንጂ ሥራን ከመንግሥት ብቻ አትጠብቅ። እንዲህ ማድረግ ተስፋ ከመቁረጥ ያድንሃል። ተምረህ ሥራ ማጣትህ ካልተማረ ይልቅ ተስፋ ካስቆረጠህ መማርህም ያጠራጥራል። ምክንያቱም መማር ማለት በተሻለ መልኩ ማሰብ ማለት ነዋ!

# ምዕራፍ ዐሥራ አንድ

## «መልካም ስም»

ጠቢቡ ሰሎሞን ስለ ስም ሲናገር «ከመልካም ሽቶ መልካም ስም ይሻላል» ብሏል። መክ 7÷1 እግዚአብሔር ስምን የብዙ ነገሮች ምልክት አድርጎታል። ስም መብት፣ ክብር፣ ገንዘብ፣ መርዳት፣ ችግር፣ ውድቀት፣ ሲሆን ለማየት በዙሪያህ ያሉትን ነገሮች መመርመር ብቻ በቂ ነው። ምንም የሚያስከብር ነገር ሳይኖራቸው በቀደመ ማንነታቸው ብቻ ሰዎች ሲከበሩ አይተህ አታውቅም? በስም ብቻ ገንዘብ የሚገኝበት ሁኔታስ ገጥሞህ አያውቅም?

ነገር ግን ብዙ ወጣቶች «መልካም ስም» ያለውን ከፍተኛ ዋጋ አያውቁም። እንዲህ የሚያስብለው ስማቸውን በክፉ የሚያጠፋ ርካሽ ተግባር ዘወትር ሲፈጽሙ መገኘታቸው ነው። መጥፎ ነገሮች ምን ጊዜም ክፉ ስም ያስገኛሉ። በሥውርና በድብቅ ቢፈጽሙ እንኳን ከጥቂት ቆይታ በኋላ በአደባባይ መውጣታቸው የማይቀር ነው። «ድብቁን የምትገልጽ የውስጡን ወደ ውጭ የምታውጣው ሆይ» የሚባል እግዚአብሔር ሥራውን አይዘነጋምና።

መልካም ስም ከመልካም ሽቶ ጋር የተነጻጸረው ያለ ምክንያት አይደለም። መልካም ሽቶ ርቆ ሂዶ ከመሸተቱም በላይ ስሜትን ይማርካል፤ ይስባል። መልካም ስምም አንተ ካላስብከው ቦታ ደርሶ ያሳውቅሃል፤ ያስወድድሃል። ክፉ ስም ደግሞ እንደ ክፉ ሽታ ነው። ያ ከሩቅ መጥቶ እንደሚበክል ተደብቆ የተሠራም ክፉ ሥራ ርቆ

ሂዶ ስምን ይበክላል። ስለዚህ በዘመንህ ሁሉ ከቀላላዊና ከብልጭልጭ ነገሮች ይልቅ ጥሩ ስም እንዲኖርህ ተጣጣር። መልካም ስም ካለህ የተመኘኸውን ሁሉ ሳታገኝ አትቀርምና። መልካም ስም የመልካም ሥራ ነው እንጂ የፈጠራና የማስመሰል ውጤት አይደለም።

መልካም ስም ያለውን ጠቀሜታ ለመረዳት ቀላል ነው። እንኳን በብዙ አቅጣጫ ብዙ መልካም ስም ኖሮህ ይቅርና «እገሌ ታማኝና እውነተኛ ነው» በሚል ስም ብቻ ብትታወቅ ብዙ ጥቅሞች ይከብራሉ። ለምሳሌ፡- እውነተኛ ሰው በብዙዎች ዘንድ ታማኝነትና አክብሮትን ያተርፋል። የሚያገኛቸው ወዳጆቹ እውነተኝነቱን አድንቀውና ወደው የሚቀርቡ በመሆናቸው አብዛኞቹ ራሳቸው እውነተኞች መሆናቸው የማይቀር ነውና፤ እውነተኛ በመሆን እውነተኞች ጓደኞችን እንድታገኝ ረዳህ ማለት ነው። ይህ ደግሞ ታላቅ ትርፍ ነው። የሰው ሁሉ ችግር ታማኝ ባልንጀራ ማፍራት አለመቻሉ ነውና።

ከዚህም ሌላ በመልካም ስም መታወቅ ሌላም የሚያስገኘው ጥቅም አለ። የንግዱ ዓለም ብዙ ማጭበርበር ያለበት መሆኑ ይታወቃል። ሆኖም አሠሪዎችና ሠራተኛ ቀጣሪዎች ለታማኝነት ከፍ ያለ ዊጋ ሰጥተው እውነተኞችንና ታማኞችን መቅጠር ይፈልጋሉ። ስለዚህ አንተ በታማኝነት መታወቅህ ብቻ በሥራ ችሎታ ብዙ የሚበልጡህ ሰዎች ቢኖሩም እንኳን ሥራ የማግኘትና ሌሎች ከሥራ በሚባረሩበትም አጋጣሚ በሥራህ የመቆየት ዕድል ይገጥምሃል። ይህም «ታማኝ» የሚል መልካም ስም ማትረፍ ብቻ ምን ያህል እንደሚጠቅም ያስረዳል።

ባልና ሚስት በታማኝነት የሚተዋወቁ ከሆነ ጥርጣራንና አለመተማመንን አስወግደው በፍቅር ለመኖር ይረዳቸዋል። ታማኝ ልጆችም በወላጆቻቸው ዘንድ ሙሉ አመኔታን ያተርፋሉ። ልጆች በወላጆች ዘንድ «ታማኝ» በሚል መልካም ስም ከታወቁ ቀስ በቀስ ሰፊ ነፃነት እያገኙ ይመጣሉ። እውነቱን መናገር ተግባርን እንኳን ቀላል የሚያደርግበት ሁኔታ አለ። አንድ ታዳጊ አጥፍቶ በሚቀጣበት ጊዜ ቢክድ የቅጣቱ መጠን ሊጨምር ይችላል። ቢያምንና ይቅርታ ቢጠይቅ ግን ቅጣቱ ይቀልባል። በወሳኔ ቤትም ሆነ በእግዚአብሔር ዘንድ ቢሆን ሐቁ ይህ ነው።

ሰው ሁሉ በሕይወት ዘመኑ ሌሎች እንዲያምኑትና ቃሉን እንዲቀበሉት በብርቱ የሚፈልግበት አንድ አጋጣሚ ሳይመጣበት አይቀርም። ታማኝ የሚል ስም ያለው ሰው በዚህ ሁሉ ሳይቸገር ነገሩን ሌሎች በቀላሉ ሊያምኑለት ይችላሉ። በአጠቃላይ «ታማኝ» የሚል መልካም ስም ያተረፈ አንድ ሰው ተዘርዝረው የማያልቁ ብዙ ጥቅሞችን ያገኛል።

ከላይ የተጠቀሰው ስለ «ታማኝነት» ብቻ ነው። ከዚህ በተጨማሪ ሐቀኛ፣ የተከበረ፣ ጨዋ፣ ሰው አክባሪ፣ ቁጥብ፣ ቁም ነገረኛ፣ ዐዋቂ፣ ትሑት፣ የሚሉ ሌሎች መልካም ስሞችን ብታተርፍ ምን ያህል በነፍስና በሥጋ እንደምትጠቀም ገምት። እነዚህ ነገሮች ያሉት ለሥራ፣ ለንግድነት፣ ለትዳር በአጠቃላይ ለሁሉም ጉዳይ በመብራት እንደሚፈለግ ጥርጥር አይኑርም።

መልካም ስም እንዲሁ በቀላሉ አይገነባም። ብዙ ድካምና ጥረት ከመጠየቁም ሌላ ብዙ ጊዜ ይወስዳል። የሚያስደንቀው ግን ጥሩ ስም ሲበላሽ ምንም ጊዜ አለመፈለጉ ነው። ስለዚህ መልካም

ስምን እንደ ንይን ብሌን ሊጠነቀቁለት ይገባል። መልካም ስም ገንዘብ፣ የትምህርት ደረጃ ወይም ሌላ መስፈርት አይጠይቅም። ፈቀደኛ ከሆንክ የነፍስህ ዕውቀት ብቻ መልካም ስም እንዲኖርህ ለምትሠራው ሥራ ሁሉ በቂ ናት።

የመልካም ስምን ጠቀሚታ መዘርዘር በአንፃሩ የመጥፎ ስምን ጉዳት መዘርዘር ነው። በመጥፎ ስም ከታወቅህ የእናትህ ልጅ እንኳን አያቀርብህም። ስለዚህ በሰካራምነት፣ በቅብጠት፣ በአባካኝነት፣ በውሸት፣ በቀልድና በመዘበት፣ በመልከስከስ፣ በገንዘብ ወዳድነት፣ በትዕቢት፣ በክህደት፣ በስሜታዊነት፣ በተናጋሪነትና በመሳሰሉት መጥፎ ስሞች እንዳትታወቅ ተጠንቀቅ። በገዛ እጅህ ሁሉ ነገር ርቆብህ ቁጭ ብለህ የምታለቅስበትን የጎዘን ገመድ ለምን ትጎትታለህ?

ወጣት ከሆንክ መጥፎ የተባሉትን ነገሮች ለመላቀቅ አልቻልኩም አትበል። አስቀድሞ እንደተገለጠው መጥፎና ጥሩ ነገር የሚወስዱት ጊዜ የተለያየ ነው። ከክፉ ጠባዩ ብታረምም ተቀባይነት ግን አላገኘሁም በማለት ተስፋ መቁረጥ አይገባም። ይህ ሁሉ የመጀመሪያ ክፉ ሥራህ ደሞዝ እንደሆነ አምነህ ራስህን እየወቀስህ ከትላንቱ ይልቅ ዛሬ ተቀባይነት ለማምጣት ተጣጣር እንጂ ወደ ጳላህ አትመለስ። መቼም ቢሆን «ከመልካም ሽቶ መልካም ስም» ይሻላልና። መክ7፡1

አንተ ጥሩ የትምህርት ደረጃና ሙያ ይዘህ ሥራ አጥተህ ስተቀመጥ መልካም ስም የያዙ ሌሎች ያለምንም ማስረጃና የሥራ ልምድ የምትቀናበትን ሥራ ሲሠሩ አይተህ አታውቅምን? ይህ አገላለጽ ትምህርትና ዕውቀትን ለማቃለል ሳይሆን የመልካም ስምን

ታላቅነት ለማሳካት ነው። በትምህርትና በሥራ ልምድህ ላይ የመልካም ሥነ ምግባር ባለቤት መሆንህ ከተነገረ ውጤቱ ምን ሊሆን እንደሚችል መገመትም አያስቸግርም።

የመልካም ስም ቁልፉ መንፈሳዊነት ነው። ትምህርተ ሃይማኖትና ፈሪሃ እግዚአብሔር ያለው ሰው በሥነ ምግባር መታነሱና የመልካም ስም ባለቤት መሆኑ አያጠራጥርም። የዚህ ዓለም ምስኪን ማለት መንፈሳዊ ተብሎ መልካም ስም የሌለው ነው። መልካም ስም እንዲኖርህ ትፈልጋለህ? ታዲያ ገጸ ልቡናህን ወደ ፈጣሪህ ለምን አትመልስም?

«ጎፊረ ገጽ»

እግዚአብሔር በሰው ልጆች መካከል መተፋፈር እንዲኖር አድርጓል። ይልቁኑም «ወከደና በጎፍረት» እንደ ተባለው ሴቶች በማፈር እንዲያሸበርቁ ልዩ መጉናጸፊያ ሰጥቷቸዋል።

«ጎፊረ ገጽ» ማለት የሌላውን ሰው ገጽ አይቶ መፍራትና ማፈር ማለት ነው። ይህ እጅግ ውድ ስጦታ ነው። በመፍራት ውስጥ ማክበር በማክበር ውስጥ ደግሞ መፍራት እንዳለ ሁሉ በማፈርም ውስጥ ማክበርና መፍራት አለ። ሰውን የማይፈራ እግዚአብሔርንም አይፈራም ለማለት ያስደፍራል። ምክንያቱም ሰውን መፍራት እግዚአብሔርን የመፍራት መገለጫ ነውና። 1ዮሐ3፥17

ቅዱሳን መጻሕፍት መፍራትና ማፈር የማያውቅ ደረቅ ሰውን ያወግዛሉ። ማር ይስሐቅ ከሌላ መጽሐፍ ያገኘውን «ዘኢያኃፍር ገጸ ከይሲ ውእቱ ዘይሲሳይ መሬተ» ፣ «የሰውን ገጽ አይቶ የማያፍር አፈርን እንደሚበላ እባብ ነው» ማለት ነው።

ቅዱሳን አበው የሃይማኖት ዓይን ስላላቸው እንኳን በእካል ገዝፎ በአጠገባቸው የሚገኝ ሰውን ይቅርና የሚጠብቃቸውን መልአክ በማፈር ከማያስፈልጉ ነገሮች ሁሉ ተጠንቅቀው ይኖሩ ነበር። ሌላው ቀርቶ ጠባቂ መልአካቸውን በማፈር ለብቻቸው ሳሉ እንኳን ከልብስ ተራቁቶና ተገላልጦ ዘና ማለት የማይሆንላቸው እንደ ነበሩ ዜና ሕይወታቸው ይናገራል።

በእርግጥ የማያሳፍርና የሚያሳፍር ነገርን ለይቶ ማወቅ ለሰው ሁሉ የሚገባ ነገር ነው። ምክንያቱም ከመለመዱ የተነሣ የማያሳፍረው ሲያሳፍር፣ የሚያሳፍረው ደግሞ ሲያስመካ ማየት የዘወትር ክሥተት አየሆነ መጥቷልና።

በዚህ ዘመን ውሸት ባሚናገሩበትና በሚያታልሉበት ጊዜ ፊትን ሳያጥፉ ድርቅ ብሎ መፋጠጥ እንደ ጉብዝና ተቆጥሯል። ይህን የሚያደንቁና ሲዋሹ የሌላውን ፊት ትኩር ብሎ ለማየት ራሳቸውን የሚያለማምዱ በርካታ ሰዎች በዙሪያችን ይገኛሉ። ለጊዜው ይህ ጉብዝና ሊመስል ይችል ይሆናል ውሎ አድሮ ግን ከፍተኛ ጸጸት ማስከተሉ አይቀርም።

እፋራምነት የመልካም ሥነ ምግባር መገለጫ ነው። ሆኖም ብዙዎች እንደ ጭቆናና ብዝበዛ መሣሪያ አድርገው ስለሚቆጥሩት በምንም አጋጣሚ ማፈር አይፈልጉም። እንዲያውም አንዳንድ ደፋር ነን ባዮች ዓይናፋርነትህን አውቀው በአንድ ወቅት ሳያሸፉብህና ሳያስጨንቁህ አይቀሩም። ይህ አጋጣሚ ራስህን በጣም እንደ ተጠቃ ሰው ቆጥረህ እንደ እነርሱ «ደረቅነትን» ለመለማመድ በቁጣ እንድትነሣሣ ለማድረግ ለሰይጣን በር ይከፍትለታል። ስለዚህ ይህንና ይህን የመሳሰሉ ገጠመኞች ዓይናፋርነትህ ብዙ እንዳገድለብህ እንዲሰማህ በማድረግ እንድታማርረው ወይም ደግሞ አሸቀንጥረህ

እንድትጥለው ያደርጉሃል። ነገር ግን ይህን ካደረግህ በዚህ ዓለም ስትኖር በባሕር ላይ ሆነህ መልሕቅህን እንደ ጣልከው ቁጠር።

ጎሬረ ገጽ ብተለይ በወጣትነት መንፈሳዊ ሕይወትን ለመምራት በእጅጉ ይጠቅማል። ተገቢ ባልሆነ ተግባርህ ብቻህን ስትሆን ሕሊናህን፣ በቤት ውስጥ ወላጆቻህን፣ በሌላ ስፍራ ደግሞ አለቆችህን፣ መምህራንንና ሌሎች ታላላቅ ሰዎችን ማፈርና ማክበር ይኖርብሃል። ሰው እኮ የሚመከረው ሕሊና ሲኖረው ወይም የሚፈራውና የሚያከብረው ሰው ሲኖረው ነው። እነዚህ የሌሎች በማን ይመከራል?

ማፈርና መፍራት ከሰዎች እየራቁ በመሄዳቸው በሀገራችን ብዙ ችግሮች ተበራክተዋል። ሽማግሌን አፍሮ መታረቅ እንኳን እንደ ከዚህ ቀደሙ ቀላል ነገር አልሆነም። ብዙ ሴቶች እጎቶቻችን ለሻካራ ንግግርና «ደረቅ» ለሚያሰኛቸው አለባበስ ተጋልጠዋል። በየፈርማታው፣ በየመጓጓዣ መኪና፣ በየመንገዱና በየፈፋው መሳሳምና መዳራት አበጀህ እንደሚያሰኙ ተግባራት ተደርገው ተወስደዋል። በሀገራችን በኢትዮጵያ ከጥቂት ዓመታት ወዲህ ደግሞ መደባበቁና ጨለማን ተገን ማድረጉ ቀርቶ በሕዝብ መድረኮችና በአደባባይ ላይ በዝሙት መንፈስ መዳራትና መሳሳም የጥበብ መገለጫ ሆነው በየፊልሙና በየድራማው መሃል እንደ ሳጋ ተሰግስገው ይታያሉ። በዚህ ፍጥነታችን ከቀጠልን ዝሙትን እንደ ባህል እንደሚቆጥሩ ሀገሮች ግብረ ዝሙትን በገሃድ በፊልምና በቴሌቪዥን ሴቶች መድረክ የምናይበት ጊዜ ሩቅ አይሆንም።

የዚህ ሁሉ ምንጩ ጎሬረ ገጽ ከኢትዮጵያውያን ልቡና ተገፍቶ እንዲወጣ ስለተደረገ ነው። ይህም ሁሉ ሆኖ ወጣቶች ገና ባለመንቃታቸው ዓለም ዓይናቸውን በጨው ላጠቡ ሰዎች

እንደምትመች አድርገው በመቁጠር ራሳቸውን «ደረቅ» ለማድረግ ይጥራሉ።

ለበጎና ለሚገባ ነገር ደፍሮ መሰለፍ ስማዕተነት ነው። ነገር ግን ለሰይጣን ፈቃድ ደፍሮ መሰለፍ ምን ይባላል? ክርስቲያን አፋራም ነው ማለት ለመብቱ አይከራከርም፣ ዝም ብሎ ይጨቆናል፣ ይረገጣል ማለት አይደለም። ማፈር የማይፈልግ ሰው ከሚያሳፍሩ ነገሮች መለየት ይገባዋል እንጂ ደፋርነትን መለማመድ መፍትሔ አይሆንም።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የኤፌሶን ክርስቲያኖችን በመከረበት አንቀጽ «...የሚያሳፍር ነገርም፣ የስንፍና ንግግርም ወይም ዋዛ የማይገቡ ናቸውና አይሁኑ።» በማለት ተናግሯል። «የሚያሳፍር ነገርም» ሲል ሐሳብም፣ ንግግርም፣ ሥራም የሚያሳፍሩ ሊሆኑ እንደሚችሉ ይገልጻል። እነዚህ ሦስቱም «ነገር» ይባላሉና። ኤፌ.5፡4

ከሥነ ተዋልዶ ጋር ግንኙነት ያላቸውን የሰውነት ክፍሎች፣ የታ ነክ ተግባራትን፣ የታ ነክ ውይይቶችን ማየት መስማት፣ ማውራትና ማከናወን በሕግ በሥርዓት፣ በልክና በፈሊጥ መሆን አለበት። እነዚህ ነገሮች ከማፈር ጋር ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት አላቸው። የእነዚህ ነገሮች በሙሉ ጌጣቸው ማፈር ነው። ማፈር የሌለበት የሥነ ተዋልዶ አካል እንደ አሻንጉሊት አካል ነው። ምንው? ቢባል ግብረ ነፍስ የለበትምና ስለዚህ ነው። ማፈር ደግሞ የለባዊት ነፍስ ጠባይ እንጂ የሥጋ መታወቂያ አይደለምና።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ማፈር አለማፈርን በቀጥታ ከአለባበስ ጋር አያይዞ ገልጾታል። «እንዲሁም ደግሞ ሴቶች በሚገባ ልብስ ከእፍረትና ራሳቸውን ከመግዛት ጋር ሰውነታቸውን ይሸልሙ።» 1ጢ.ጥ2፡10 አንቺ ወጣት «በሚገባ ልብስ» በማለቱ የሚገባና የማይገባ ልብስ እንዳለ ሐዋርያው መናገሩን አስተዋልሽን?

ራስሽን መሸለም (ማስገጥ) ከወደድሽም እንደ ሐዋርያው ምክር «ከአፍረት» ጋር አድርገው ያለ እፍረት ብታገጩ ጌጥሽ ጌጥ አይሆንም። ታላቁ ጌጥ «ጎፈረ ገጽ» ነው።

ስኬታማነት

ወጣት ከሆንክ ቢያንስ አንድ ነገር እንዴት እንደሚሳካልህ ሳያስጨንቅህ አይቀርም። የምታሰበው ሁሉ እንዲፈጸምልህና ስኬታማ ሰው እንድትሆን ትፈልጋለህ? ከፈለግህ በመጀመሪያ በሕይወትህ መንፈሳዊ ሰው ሁን። የስኬት መሠረት መንፈሳዊነት ነው። እንዲህ ሳትሆን ብዙ ነገር ቢሳካልህ እንኳን ተመልሶ እንዳልተወጠነ ሊሆን እንደሚችልና ውሸት እንደ ሆነ አስብ።

ማንም ሰው ደስተኛና ስኬታማ ሆኖ መኖር ይፈልጋል። ወጣቶችም ይህን መፈለጋቸው መልካም ነገር ነው። ስኬታማ ዕድሜን ያረዝማል፣ በተስፋ፣ በጥንካሬ ያቆያል። መቸገር፣ ማጣትና ማዘን ግን ያለጊዜው ያስረጃል። ደራሲው «እንበለ ጊዜ በላህ ኢይርሳዕ ወሬዛ» እንዳለ «ያለ ጊዜዬ በጎዘን ምክንያት እንዳላረጅ» ለማለት ነው። (መልክዐ ሚካኤል) ሆኖም ግን ደስተኛና ስኬታማ ለመሆን መታወቅ ያለባቸው ብዙ ነገሮች አሉ።

ፍሬያማ ግብር (ስኬት) ማለት ሰው በሥጋዊ ሕይወቱ ተጨባጭ የሆኑ ነገሮችን ማግኘቱ ብቻ አይደለም። የሰው መንፈስም (ነፍስም) የምትመኘው ብዙ ነገር አላት። የነፍስ ምኞቶች በሙሉ እንደ እርስዋ ረቂቃን ናቸው። የነፍስ ምኞቶች ሐዋርያው «የመንፈስ ፍሬዎች» በማለት የገለጣቸው ሲሆኑ እነርሱም፡- ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም፣ ትዕግሥት፣ ቸርነት፣ በጎነት፣ እምነት፣ የውሃትና ራስን መግዛት ናቸው። ገላ5:22 ሰው ስንል ነፍስም ሥጋም እንደመሆኑ መጠን በሥጋ የሚመኛቸው ግዙፋን ነገሮች ስለተሟሉለት ብቻ

ደስተኛና ስኬታማ ሊባል አይችልም። ከላይ የተጠቀሱት «የመንፈስ ፍሬዎች» የሌሉት ሰው ስኬታማ አይደለም።

በብዙ ወጣቶች ዘንድ ያልተስተዋለ አንድ ነገር አለ። ይኸውም ፍሬያማ ግብር (ስኬት) ማለት የተመኙትን ሁሉ ማግኘት ይመስላቸዋል። ነገር ግን ከዚህ የሚበልጥ ስኬታማነት አለ። እርሱም ራስን በመግዛት ምኞትን መመጠን ነው። ምኞትን ከመመጠን ጋር ስናወዳድረው የተመኙትን ለማግኘት መልፋት በጣም ቀላል ነገር ነው። ከባዱ ነገር አለመመኘት ወይም ምኞትን በልክ ለማድረግ መቻል ነው።

ታዋቂና ዝነኛ ሰው መሆን ብትፈልግ ብዙ ጥረትና ጊዜ ይፈጅብህ ይሆናል እንጂ ታገኘዋልህ። ነገር ግን የተናቀ ሰው ለመሆን አስባህ ታውቃለህ? ብታስበውስ የሚቻል ይመስልሃል? ትልቅ ሰው ከመሆን ትንሽ ሰው መሆን እጅግ ይከብዳል። ታዲያ ችሎታ መባል ያለበት የቱ ነው? ትልቅ ሰው መሆን ባትችል እንኳን ጥረቱ ያም ባይሆን ፍላጎቱ ይኖርሃል። ስለዚህ ትንሽ ነህ አትባልም። ትንሽ ለመሆን ግን እንኳን መጣር ይቅርና ሐሳቡንም አምኖ ለመቀበል ይከብድሃል። ለምን ይመስልሃል? ትንሽ ስለ ሆንክ ይመስልሃል? አይደለም። እንደዚህ ለማድረግ ችሎታ ስላለህ ነው።

በወጣትነት ዘመን ይህ የተሳካላቸው ያለ ምንም ጥርጥር ጻድቃንና ቅዱሳን ናቸው። ለዚህ ማዕረግ የበቁት ብዙ ሀብት በማካበትና ብዙ በመማር ሳይሆን የኢየሱስ ክርስቶስን ፊልግ በመከተል ራሳቸውን ብዙ ስላዋረዱ ከዚህም ዓለም ምንም ስላልፈለጉ ነው።

ቅዱስ ዳዊት ያሰበውና የሚሠራው ሁሉ የሚከናወንለት ምስገን ሰው ምን ዓይነት ሰው እንደ ሆነ ኪገልጽ እንዲህ ይላል፡-

«ምስጉን ነው ታ በክፉዎች ምክር ያልሄደ+በዋዘኖችም ወንበር ያልተቀመጠ። ነገር ግን በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይልዋል+ሕጉንም በቀንና በሌሊት ያስባል። እርሱም በውኃ ፈሳሾች ዳር እንደተተከለች፣ ፍሬዋን በየጊዜዋ እንደምትሰጥ፣ ቅጠልዋም እንደማይረገፍ ዛፍ ይሆናል» ይልና በመጨረሻም «የሚሠራውም ሁሉ ይከናወንለታል» ይላል። ከዚህ የበለጠ ስኬታማነት ሊኖር አይችልም። ይህ የሚገኘው ደግሞ ከላይ የተገለጡትን መንፈሳዊ ጎዳናዎችን በመከተል ነው። የስኬት መሠረት መንፈሳዊነት ነው የተባው ስለዚህ ነው።

ሰው ከእግዚአብሔር ርቆ ስኬታማ መሆን አይችልም። የያዕቆብ ልጅ ዮሴፍ በሥጋም ሆነ በነፍስ ነገሮች ሁሉ የተሳካለት ወጣት እንደ ነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይመስክራል። «እግዚአብሔርም ከዮሴፍ ጋር ነበረ፣ ሥራውም የተከናወነለት ሰው ሆነ፣ በግብዓዊው ጌታውም ቤት ነበር። ጌታውም እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንዳለ፣ እርሱ የሚሠራውም ሁሉ እግዚአብሔር በእጁ እንዲያከናውንለት አየ።»

ዛፍ ከግንዱ ተለይቶ ለማፍራት እንደማይችል እንዲሁ የሰው ልጅም ከፈጣሪው ተለይቶ ፍሬያማ መሆን አይችልም። ሰው ሠራሽ አበባ መልኩ ይመር እንጂ ምንም ዓይነት መልካም መዓዛና ሕይወት እንደሌለው ሁሉ በችኮላና ከፈጣሪ ተለይተው ያፈሩት ነገር ሁሉ ውስጣዊ ደስታና ዘላቂነት የሌለው በመሆኑ መጨረሻው አሳዛኝ ነው። ብዙ ነገር ኖሮህ በኃዘን ከመዋጥህ የተነሣ ምንም እንደሌለው ከምትሆን ትንሽ ነገር ኖሮህ በደስታ ብትኖር አይቻልምን? ስለዚህ «የሰው ሕይወቱ በገንዘብ መጠን አይደለምና» ነገሮችን መሻትህ ከፈጣሪህ እንዳይለይህ ተጠንቀቅ! ከመጎምገፍትም ተጠበቅ! ሉቃ12፡15

ሰው ሁሉ ከእግዚአብሔር ጋር ቢሆን ነገሮች ሁሉ ይሳካሉ። ይከናወኑማል። ራሱ ፈጣሪ «ያለ እኔ ምንም ልቷደርጉ አትችሉም» ብሏልና። ዮሐ15፡4-7 ያለ ረድኤት እግዚአብሔር መማር ማስተማር መጻፍ መደጎስ በአጠቃላይ ማንኛውም ሥራ ከፍጻሜው ሊደርስ አይችልም። ነቢዩ ነህምያም «እኛ ባሮቹ ተነሥተን እንሠራለን የሰማይ አምልክም ያከናውንልናል» ያለው «ማከናወን» የፈጣሪ ድርሻ ስለሆነ ነው። ቅዱስ ዮሐንስ «ወጢንስ እምነብ ሰብእ» በማለት እንደተናገረው «መጀመር» የሰው ድርሻ ሊሆን መፈጸም ግን የእግዚአብሔር ነው። ነገሮች ከፊጻሜ ሳይደርሱ ደግሞ ስኬት የሚባል ነገር ሊኖር አይችልም። ስለዚህ «መፈጸም» የፈጣሪ ከሆነ የሰው ስኬት የተያዘው በእግዚአብሔር እጅ ነው ማለት ነው።

መንገድ እንዲቃናልህ የምትሠራውምሁሉ እንዲከናወንልህ ትፈልጋለህ? እንግዲያውስ ከዚህ በታች የሰፈረውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል በልብህ አኑረህ ተጠቀምበት። ቃሉም እንዲህ ይላል፡- «የዚህ ሕግ መጽሐፍ ከአፍህ አይለይ፡ ነገር ግን የተጻፈበትን ሁሉ ትጠብቅና ታደርግ ዘንድ በቀንም በሌሊትም አስበው፤ የዚያን ጊዜም መንገድህ ይቀናልሃል ይከናወንልሃልም።» ኢ.የ1፡8

### «በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህን አስብ»

ጠቢቡ ሰሎሞን ለወጣቶች በሙሉ ዘለዓለማዊ መመሪያ የሚሆን የሕይወት ቃል ተናግሯል። ቃሉም «የጭንቀት ቀን ሳይመጣ በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህን አስብ» የሚል ነው። መክ12፡1 «በጉብዝናህ ወራት» ያለው ወጣቶችን ለመጥቀስ ፈልጎ መሆኑ ግልጽ ነው። ወጣቶች «ጎበዞች» ይባላሉና። ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ በመልእክቱ «ጎበዞች ሆይ ብርቱዎች ስለ ሆናችው የእግዚአብሔርም ቃል በእናንተ ስለሚኖር ክፉውንም ስለ አሸነፋችሁ እጽፍላችዋለሁ።»

ብሎ በጻፈ ጊዜም ወጣቶች «ጎበዞች» እንደሚባሉ ማጠናከሪያ ሰጥቷል። 1ዮሐ3፡14

«ክፉውንም ስለ አሸነፋችሁ» ማለቱም «ክፉ» የሚባለውን የወጣትነት ምኞት ስለ አሸነፋችው ማለቱ ነው። ቅዱስ ጳውሎስ «ከክፉ የጎልማስነት ምኞት ሸሽ» በማለት የክርስትና ልጁ ጢሞቴዎስን እንደመከረው የወጣትነት ምኞት «ክፉ» ይባላልና። ወጣቶች ፈጣሪያቸውን ማሰብ እንደሚኖርባቸው ተለይተው የተጠቀሱት ለምንድር ነው? ፈጣሪን ማሰብ ማለትስ እንዴት ነው?

በመሠረቱ ፈጣሪን ማሰብ የሚኖርባቸው ወጣቶች ብቻ አይደሉም። ልጆችም ሆኑ አረጋጂያን ፈጣሪን ማሰብ ይኖርባቸው። ጠቢቡ ሰሎሞን ግን ወጣቶችን ለይቶ ፈጣሪን ማሰብ እንዳለባቸው የተናገረበት ምክንያት አለው። ይኸውም ከልጆችና ከአረጋጂያን ይልቅ ወጣቶችን እግዚአብሔርን እንዲረሱ የሚገፋፋቸው ብዙ ነገር ስላለ ነው።

እግዚአብሔርን ማሰብ ማለት ሕጉንና ትእዛዙን በቤት ሲቀመጡ፣ በመንገድ ሲሄዱ፣ ሲተኙና ሲነሡም መጫወት ማለት ነው። ዘፋ6፡4-9 በተጨማሪም ቃሉን በልቡና መያዝና በፍጹም ልብና በፍጹም ነፍስ እግዚአብሔርን መውደድ ማለት ነው። በዚህ መልኩ ፈጣሪን ማሰብ ይገባል። ለምን ቢባል? ነቢዩ ዳዊት «እግዚአብሔርን የሚረሱ ይጠፋሉ።» ብሏልና።

ፈጣሪን ማሰብ ማለት «ሕጉን በቀንና በሌሊት ያስባል» በማለት ቅዱስ ዳዊት እንደ ተናገረው የእግዚአብሔርን ሕግ በደስታ ማሰብ ማለት ነው። መዝ1፡2 ተግባር የተለየው ማሰብ ብቻውን ምግባር የተለየው እምነት ሆነ ማለት ነው። ምግባር የተለየው እምነት ደግሞ

ነፍስ እንደ ተለየው ሥጋ የሞተ መሆኑ በግልጽ ተነገሯል። ያዕ1፡26

እግዚአብሔርን ማሰብ ማለት በሥራ በሚገለጥ ነገር እግዚአብሔርን ማክበር ማለት ነው እንጂ በቃልና በአንደበት ብቻ አይደለም። እግዚአብሔርን አስበዋለው ማለት በሥራ ካልተገለጠ ምንም አይጠቅምም። ሚስት ለባሏ «ሁል ጊዜ አስብሃለሁ እናፍቅሃለሁ ከራሴ አብልጬ እወድሃለሁ» ብትለው ነገር ግን ባሏ ከሚወደው ነገር አንዱንም ባትሠራ «እወድሃለሁ» ማለቷ ብቻ ባሏን ሊያስደስተው ይችላል? ፈጣሪንም ብዙ ትእዛዛቱን ወደ ጎላ ጥሎ «አስብሃለሁ» ማለት ብቻ ምንም አያስደስተውም።

ሩቅ ሀገር ያለ ወዳጆችንን በደስታው ጊዜ እንኳን ደስ ያለህ በገዘኩ ጊዜ ደግሞ እግዚአብሔር ያበርታህ ለማለት ካልጣርን በሚያስፈልገውም ሁሉ የማንረዳው ከሆነ «ሁል ጊዜ አስብሃለሁ» ማለት ብቻ ምን ይጠቅመዋል። በዚህ መልኩ መራራቅ የሞት ያህል ነውና ያረሳሳል። ፍቅርንም ያጠፋል እንጂ መተሳሰብም አይባልም። ፈጣሪንም ቢሆን ጠዋት ማታ ካልጸለዩ፣ ካላመሰገኑት፣ ካልለመኑት፣ ሕጉን ካላከበሩ «አስብሃለሁ» ቢሉት ጨርሶ በዚህ አይደሉትም።

የያዕቆብ ልጅ ዮሴፍ የጠጅ አሳላፊዎችን አለቃ «ነገር ግን በጎ ነገር በተደረገልህ ጊዜ እኔን አስበኝ» ሲል ምን ማለቱ ነበር? «ምሕረትን አድርግልኝ፣ የእኔንም ነገር ለፈርዖን ነግረህ ከዚህ ቤት አውጣኝ» በማለት በግፍ ከተጣለበት ወገኒ ቤት እንዲያስወጣው መናገሩ አልነበረም? ዘፍ40፡14 ስለዚህ «በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህን አስብ» ማለትም አንድ ተገቢ ነገር ሥራ ማለት ነው እንጂ በሕሊና ፈጣሪህን አሰላስለው ማለት ብቻ እንዳልሆነ መረዳት ያስፈልጋል።

ከጌታችን ሕመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ቀኝ ተሰቅሎ የነበረው ሽፍታ «አቤቱ በመንግሥትህ በመጣ ጊዜ አስበኝ» ሲል ምን ማለቱ ነበር? ጌታ የማያውቀው ሆኖ ራሱን ማስተዋቁ ነበርን? ወይስ ፈጣሪ በመጣ ጊዜ «አስበኝ ብለኸኝ ነበር» እንዲለው ብቻ ነበርን? ይቅርታ እንዲያደርግለትና መንግሥቱን እንዲያወርሰው መለመኑ እንደ ነበር አያጠራጥርም። ሉቃ23፥42-43 ታዲያ የ«ማሰብ» ትርጓሜ እንዲህ ከሆነ «በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህን አስብ» ሲባልም ሕጉን ጠብቅ፣ ጸልይ፣ አመስግን፣ ማለት መሆኑ ግልጽ ነው።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «አቤቱ በመንግሥትህ በመጣ ጊዜ አስበኝ» በማለት ለለመነው ወንበዴ «እውነት እውነት አልሃለው ሃሬ በገነት ከእኔ ጋር ትኖራለህ» ብሎ የመለሰለት መልስ «ማሰብ» የሚለውን ቃል በሌላ መልኩ እንድናየው ግድ ይለናል። «አስበኝ» ላለው ወንበዴ «ከእኔ ጋር ትኖራለህ» ካለው «ማሰብ» ማለት ከራስ ጋር አብሮ ማኖር የሚል ትርጓሜ እንዳለው ያስረዳል። ፊያታዊ ዘየማንም (በቀኝ የተሰቀለው ሽፍታም) «አስበኝ» ሲል «ከራስህ ጋር አኑረኝ» ማለቱ እንደ ነበር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ከእኔ ጋር ትኖራለህ» በማለት ከመለሰለት መልስ እንገነዘባለን። ሉቃ23፥42-43

ከላይ በተሰጠው ሐተታ መሠረት «ማሰብ» ማለት «ከራስ ጋር ማኖር» ማለት ከሆነ «በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህን አስብ» ማለት ምን ማለት ሊሆን ይችላል? በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህ ካንተ የማይለይበትን ሥራ አድርግ ማለት ነው። ማለትም ሰውን ከፈጣሪው የሚለየው ኃጢአት ነውና ከኃጢአት ሽሽ! ኢሳ59፥2 በአንጻሩ ደግሞ መልካም ሥራን ሁሉ አድርግ። በደልህን ሁሉ አምኑ ንስሐ ግባና ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን ተቀበል። በዚህ እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ይሆናል። ዮሐ6፥56 ይህን ሁሉ አድርገህ እግዚአብሔር ከአንተ

ጋር ሲሆን «በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህን አስብ» የሚለውን ተእዛዝ በእውነት የፈጸምክ ትሆናለህ።

አኮቴት ወክብር ለሥሉስ ቅዱስ ለአብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ለዘአፈጸሙኒ በዳኅና ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም አሜን!

ዋቢ መጻሕፍት

1. መጽሐፍ ቅዱስ (ሰማንያ ወለሐዱ በአማርኛ) 1980 ዓ.ም  
ናይሮቢ
2. አርባዕቱ ወንጌል (ንባቡና ትርጓሜው) ትንሣኤ ማተሚያ ቤት  
1988 ዓ.ም አ.አ
3. ተግሣጽ ዘቅዱስ ዮሐንስ አፈ ወርቅ ተስፋ ገ/ሥላሴ ማተሚያ  
ቤት 1987 ዓ.ም አ.አ
4. መዝሙረ ዳዊት ንባቡና ትርጓሜው ተስፋ ገ/ሥላሴ ማተሚያ  
ቤት 1982 ዓ.ም አ.አ
5. ትንቢተ ሕዝቅኤል ንባቡና ትርጓሜው (ኪዳነ ወልድ ክፍሌ)  
1916 ዓ.ም
6. መልእክታተ ጳውሎስ (ንባቡና ትርጓሜው) ትንሣኤ ማተሚያ  
ቤት 1988 ዓ.ም አ.አ
7. መጻሕፍተ ሐዲሳት ሠለስቱ (ንባቡና ትርጓሜው) ትንሣኤ  
ማተሚያ ቤት 1989 ዓ.ም አ.አ
8. መጽሐፈ ቅዱስ (ንባቡና ትርጓሜው) ትንሣኤ ማተሚያ ቤት  
1988 ዓ.ም አ.አ
9. ሃይማኖተ አበው፣ ትንሣኤ ማተሚያ ቤት 1986 ዓ.ም አ.አ
10. ፍትሐ ነገሥት (ንባቡና ትርጓሜው) ትንሣኤ ማተሚያ ቤት  
1995 ዓ.ም አ.አ

11. ተአምረ ማርያም ተስፋ ገ/ሥላሴ ማተሚያ ቤት 1988 ዓ.ም  
አ.አ
12. መለከት መጽሐት በዋናነት የጎትመትና የማስታወቂያ ድርጅት  
የሚዘጋጅ ትምህርታዊ መጽሐት (የተለያዩ አትሞች)
13. ትዳርና ተላጽቆ ኅብረት የሺጥላ (ዲያቆን) 1994 ዓ.ም አ.አ
14. ኦርቶዶክሳዊ የፆታ ትምህርት (በማኅበረ ቅዱሳን) 1997 ዓ.ም
15. መርሐ ጽድቅ ባህለ ሃይማኖት፣ ሞገስ ዕቁበ ጊዮርጊስ (ሊቀ  
መዘምራን) 1988 ዓ.ም አ.አ
16. መጻሕፍተ መነከሳት (ማር ይስሐቅ፣ ፊልክስ፣ አረጋዊ  
መንፈሳዊ) ተስፋ ገ/ሥላሴ ማተሚያ ቤት 1982 ዓ.ም አ.አ
17. ድርሳነ ሚካኤል ተስፋ ገ/ሥላሴ ማተሚያ ቤት 1992 ዓ.ም  
አ.አ
18. ገድለ አቡነ ሀብተ ማርያም አዲስ ማተሚያ ቤት 1995 ዓ.ም  
አ.አ
19. ዘርጋው የአማርኛ መዝገበ ቃላት (ከባሕሩ ዘርጋው) 1994  
ዓ.ም
20. መጽሐፈ ሰዋህ ወመዝገበ ቃላት (ኪዳነ ወልድ ክፍሌ)
21. ድንግልናዊ ሕይወት፣ ሀብተ ማርያም ወርቅነህ (ሊቀ  
ሥልጣናት) 1956 ዓ.ም አ.አ
22. ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን፣ ክንፈ ገብርኤል አልታዩ (ሊቀ  
ካህናት) ትንሣኤ ማተሚያ ቤት 1983 ዓ.ም አ.አ

23. የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት (የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ

ማኅበር) 1972 ዓ.ም አ.አ

24. ፍኖተ አእምሮ (ልዑል ራስ ከሳ ኃይሉ) አርቲስቲክ ማተሚያ

ቤት 1953 ዓ.ም አ.አ

## ምግብ ነፍስ!

(ዜና መጽሐፍ)

### 1. «ሕይወተ ወራዙት»:- ክፍል ሁለት

መጽሐፍ በአጠቃላይ ስለ:-

- ባልንጀርነት፤
- ጫት፤ ትንባዎ፤ መጠጥ፤
- ጌጣጌጥ፤ ቁሳቁስና ንብረት፤
- ሥራ (ተግባረ ዕድ)፤
- በአጎድ ቦታ ስለ መርጋት፤
- ተውኔት ማለትም ስለ የአካል ብቃት እንቅስቃሴ (ስፖርት) እና ቴአትር
- ዘፈንና ውዝዋዜ ማለትም እስክስታና ጭፈራ (ዳንስ) ...ወዘተ

በአጠቃላይ ከላይ ስለተጠቀሱት ነገሮች ሊኖር ስለሚገባ ተገቢ መንፈሳዊ አመለካከት ሰፊ ሐተታ ይዛ ዝግጅቷ ሙሉ በሙሉ ያጠናቀቀች በመሆኑ በቅርብ ቀን ለንባብ ትበቃለች። ስለዚህ በተስፋ ይጠብቋት!!!

## በድጋሚ ዜና መጽሐፍ!

### 2. «ትዳርና ተላጽቆ» ደግሞ ስለ:-

- ጋብቻ ምንነት፤
- ሠርግ
- በቪሎ ስለ መሞሸር፤
- ከጋብቻ በኋላ ለሰላም መደፍረስ መንሥኤ የሚሆኑ ነገሮችና መፍትሔዎቻቸው
- ሥርዓትን የተከተለ የባልና የሚስት ፍካሜ አፈጻጸምና ጊዜያቶቹ
- እርግዝናን ስለ መከላከልና ... ወዘተ ቀኖና ቤተ

ክርስቲያንና መጽሐፍ ቅዱስ ምን እንደሚሉ ሰራ ሐተታ በመስጠት የምታብራራ መጽሐፍ ናት።

«ትዳርና ተላጽቆ»:- ምንም እንኳን ከአንድም ሁለት ጊዜ የታተመች ብትሆንም እጅግ መካሪና አወያይ ሆና በመገኘቷ በአጭር ጊዜ ውስጥ ከገበያ ጠፍታለች። ስለሆነም ከአንባቢያን በተሰጠኝ ጥቆማ መሠረት በጥቂት ቀናት ውስጥ «ለሦስተኛ ጊዜ» ለንባብ እንደምትበቃ ለማሳወቅ እወዳለሁ።

ከዚህ ቀደም ከአዘጋጁ የቀረበ መጽሐፍ፡-

■ ትዳርና ተላጽቆ

### አስተያየት

በዚህ አጭር ጽሑፍ ሁሉንም ማለት ባይቻልም እንደ ክርስቲያን ሕይወቱ መምሰል ያለበትን ከቤተ ክርስቲያን አባቶችና ከመጽሐፍቶቿ ...ወዘተ የወሰደውን ለማሳየት ሞክሯል።

ሁሉንም ፈትሞ መልካሙን መያዝ፣ ያልተቻለንንም ለመድረስ የምንጣጣርበት አድርጎ መቀጠር የእኛ ፋንታ ስለሆነ አንብበን የሚጠቅመንን ሁሉ በብዙ ድካም ካዘጋጀልን ከወንድማችን ከዚህ መጽሐፍ እንውሰድ።

ቀሰስ ሰሎሞን ሙሉጌታ

### ከመጽሐፉ የተወሰደ

ከዚህ በላይ ወጣቶች በጠለቀ እንቅልፍ ላይ ሳሉ በሚያልሙበት ጊዜ ስለሚከወት የ“ፈሳሽ ነገር” ከሰውነት መውጣት በሚገባ ተብራርቷል። ነገር ግን በወጣትነት ወራት ስለ አባላ ዘር ሥራና ውጤት ለማወቅ ካለ ጉጉትና ለተቃራኒ የታየሚኖር ዝንባሌ ከመጨመሩ የተነሣ ከእንቅልፍ ውጭ ንቁ በሆኑበትም ለዓት በስሜት እስኪረኩ ድረስ የየታ ብልቶቻቸውን በመነካካትና በማሻሻት ለመደሰት የሚሞክሩ ወጣቶች አሉ። ይህም ርቂያ በአብዛኛው በሰውና በግል ስለሚፈጸም በዚህ መጥፎ ልማድ የተለከፉ ወጣቶች መካሪ ሳያገኙ ለማጻፍት አብሮአቸው ያድግና ለወደፊት ኑሮአቸው ከባድ እንቅፋት ይሆናል።

\*\*\*\*\*

ወጣት ልጃገሬዶች ስለመልካቸው መሳሰሉትና መጨነቃቸው ከዘመን ሔዋን ጀምሮ እንደ ነበር በመጽሐፍት ተገልጿል። ይሁን እንጂ የሰዎች የወደፊት ሕይወት ሙሉ በሙሉ በመልክ ላይ የተመረ ከዘ ይመስል ስለ ፊትና ቀመና ከመጠን በላይ መጨነቅ አይገባም። በዙሪያች የሚገኙና በብዙ መንገድ የምትቀረባቸውን ታላላቅ ሰዎች አስተውለሽ ተመልክቻቸው። አብዛኛዎቹ ተራ መልክ ያላቸው አይደሉም? ስለዚህ ወደፊት ለሚኖርሽ ደስተኛ ኑሮ እውነተኛ ቀልፉ የቀመና ማራኪነት አለመሆኑን ለምን አታስተውላለህ?

\*\*\*\*\*

አለባበሰሽና ውጫዊ ቀመናሽ ከውስጥሽ ምን ዓይነት ሰው እንደሆንሽ መቶ በመቶ ዓያሕረዳም የቀረበ ግምት ለመስጠት ግን ይረዳል። ሕጻን ሳለሽ አለባበሰሽ ምን ዓይነት ሰው እንደሆንሽ ብዙም አይናገር ኖሮ ይሆናል። ልብሶችሽን የሚመርጡልሽና ፀጉርሽንም የሚያበጥሩልሽ አሳዳጊዎችሽ ናቸውና። እያደግሽ ስትሄጂ ግን ልብስ ስለመምረጥ፣ ስለ ፀጉር እያያዝና ስለመሳሰሉት የራስሽን ምርጫ እንድትከተይ ይተወሻል። ከዚያ ወዲያ የራስሽ ምርጫ መታየት ጀመረ ማለት ነው። ስለዚህ ቀመናሽና አለባበሰሽ በውስጥሽ ምን ዓይነት ሰው እንደሆንሽ ማንጸባረቅ ጀምሯል። እስኪ የሰውነትሽ አቋም አለባበሰሽ ስለእንቺ ምን እንደሚናገር ለእጭታ ቆም በይና አስቢበት።

\*\*\*\*\*